
Arbocatalogus van het voetverzorgingsbedrijf

Integraal onderdeel van de Code van het voetverzorgingsbedrijf

---

Zoetermeer, 13 maart 2009

Inhoudsopgave

1.	Activiteiten	1
	Algemene hygiëne	1
	Persoonlijke hygiëne beroepsbeoefenaar	1
	Huidbeschadiging en infecties bij beroepsbeoefenaar	4
	Huidbeschadiging en infecties bij klant	5
	Reinigen, desinfecteren en steriliseren instrumenten - algemeen	6
	Reinigen en desinfecteren instrumenten - instrumentenwasmachine	7
	Reinigen instrumenten met ultrasoonreiniger en desinfecteren door onderdompeling	8
	Steriliseren instrumenten - stoomsterilisator (autoclaaf)	9
	Reinigen en eventueel desinfecteren oppervlakken	10
	Fysieke belasting	11
	Werken op locatie	14
	Anamnese, voetonderzoek, behandelplan en beroepsgeheim	15
	Behandeling - voorbereidende werkzaamheden	15
	Behandeling - eelt, nagels, likdoorn	16
	Behandeling - nageltechniek	17
	Behandeling - antidruk en ortheses	18
	Behandeling - laser	19
	Behandeling - cosmetische voetverzorging	21
	Behandeling - voetmassage	22
	Behandeling - afrondende werkzaamheden	23
	Veilig en gezond werken	23
2.	Ondernemen	26
	Milieu en energiebesparing	26
	Scholings- en personeelsbeleid	26
3.	Inkoop	29
	Algemeen	29
	Voorraadbeheer	29
	Bedrijfswagens	30
	Arbeidsmiddelen	30
	Instrumenten	33
	Mesjes/mesjescontainer en afvallemmer	34
	Persoonlijke beschermingsmiddelen	34
	Bedrijfskleding	35
	Bedrijfsinventaris/-inrichting	36
	Gevaarlijke stoffen	38
	Reinigingsmiddelen voor de huid	38
	Desinfectiemiddelen algemeen	39
	Desinfectiemiddelen voor de huid	39
	Desinfectiemiddelen voor apparatuur, instrumenten en oppervlakken	40
	Gebruik stoomsterilisator (autoclaaf)	41
	Cosmetica	41
4.	Inrichting	42
	Algemeen	42
	Behandelruimte	43
	Werkruimte	44
	Pauzeruimte	45
	Kleedruimte	45
	Ruimte waarin gereinigd en gedesinfecteerd wordt	45
	Sanitair	46
	Oogdouche/oogspoelfles	46
	Opslag(ruimte)	47
	Opslag(ruimte) gevaarlijke (afval)stoffen	48
	Kantoorruimte	49
	Installaties, energie en klimaat	49

	Verlichting en ramen	52
	Drempels en vloeren	53
5.	Arbo-voorzieningen	55
	Risico-inventarisatie en -evaluatie (ri&e)	55
	Voorlichting en toezicht	55
	Bedrijfs hulpverlening	56
	Eerste hulp	58
	Brandpreventie en -bestrijding	58
6.	Onderhoud	59
	Installaties	59
	EHBO en blusmiddel	59
	Arbeidsmiddelen	59
	Persoonlijke beschermingsmiddelen	60

Bijlage I   Hygiëneplan

Bijlage II   Schema handhygiëne

Bijlage III   Formulier registratie alcohol

Bijlage IV   - Reinigen en desinfecteren van handen   beroepsbeoefenaar
- Reinigen en desinfecteren van
instrumenten

Bijlage V   Afkortingen- en begrippenlijst

Bijlage VI   Index

1. Activiteiten

Algemene hygiëne

- A ⁴⁹³ Afvalemmer is tijdens werkzaamheden binnen handbereik en zo geplaatst dat weg te werpen vuil niet over schone materialen gaat.
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
- A ³⁴¹ Gebruik een telefoonbeantwoorder of antwoorddienst zodat tijdens de behandeling de telefoon niet opgenomen hoeft te worden.
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
- A ⁴⁶⁰ Gebruik reinigings- en desinfectiemiddelen volgens gebruiksvoorschrift.
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel: 4.16 t/m 4.19 jo 4.20, lid 1 Arboregeling: kankerverwekkende stoffen*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*
- A ⁴⁵⁴ Vóór desinfectie altijd reinigen (zonder reinigen werkt desinfectie niet).
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

Persoonlijke hygiëne beroepsbeoefenaar

- A ⁴⁹⁴⁹ U bent preventief gevaccineerd tegen hepatitis B.
- *www.szw.nl*
Hepatitis B: informatie voor werknemers
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

A	5168		Uw uiterlijk is verzorgd door: - korte en schone (kunst)nagels - intacte nagellak - kort of bijeengebonden schoon haar	†	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Validatiegroep voetverzorging 2008</i> • <i>Werkgroep Infectie Preventie, Verpleeg- woon- en thuiszorg, Persoonlijke hygiëne medewerkers 2004</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia</i>
A	5169		Draag liever geen kunstnagels. Zij vormen een bron van besmetting.	†	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Validatiegroep voetverzorging 2008</i> • <i>Werkgroep Infectie Preventie, Verpleeg- woon- en thuiszorg, Persoonlijke hygiëne medewerkers 2004</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia</i>
A	593		Draag schone bedrijfskleding tijdens de behandeling.	†	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia</i>
A	5147		Draag tijdens het werk geen ringen, kettingen, oorbellen, armbanden, polshorloges en piercings in het gezicht.	†	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Werkgroep Infectie Preventie, Infectiepreventie in verpleeg- woon- en thuiszorg</i> • <i>Werkboek RI&E voor Linnenverhuur- en Wasserijbedrijven</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia</i>
A	3390		Bescherm wondjes en andere huidbeschadigingen aan de handen met pleister, ook als handschoenen worden gedragen.	†	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia</i>
A	434		Draag handschoenen alleen tijdens behandeling en trek deze direct na de behandeling binnenstebuiten uit en deponeer deze in de afvallemmer. Voorkom contact met omgevingsmaterialen zoals telefoons, deurknoppen, toetsenborden, e.d.	†	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia</i>

A	5204		Draag handschoenen als u een klant behandelt die minder dan 7 dagen geleden een chemokuur heeft ondergaan (ook bij behandelingen waar het dragen van handschoenen optioneel is of niet vermeld wordt, zoals cosmetische behandelingen, massages, nagelbeugel-, orthese- en antidruktechniek)	†	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel: 4.16 t/m 4.19 jo 4.20, lid 1 Arboregeling: kankerverwekkende stoffen</i>
A	5061		Draag tijdens schoonmaakwerkzaamheden huishoudhandschoenen om de huid te beschermen tegen reinigingsmiddelen e.d.	†	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen</i>
A	542		Reinig of desinfecteer de handen om besmetting te voorkomen. Wanneer de handen niet zichtbaar verontreinigd zijn, is de keuze; reinigen met water en zeep of desinfecteren door inwrijven met handalcohol. Reinigen bij zichtbare verontreiniging altijd met water en zeep, aangezien handalcohol geen reinigende werking heeft.	†	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Werkgroep Infectie Preventie, Verpleeg- woon- en thuiszorg, Handhygiëne 2004 pagina 5.</i> • <i>Validatiegroep voetverzorging 2008</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia</i>
A	5060		Gebruik, als de handen niet zichtbaar verontreinigd zijn, handalcohol omdat het sneller en effectiever werkt en door de terugvettende bestanddelen de huid minder uitdroogt.	†	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia</i>
A	4798		Desinfecteer de handen met handalcohol - voor en na het dragen van handschoenen en reinig de handen met water en zeep - na snuiten van de neus, hoesten en niezen en toiletbezoek	†	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Werkgroep Infectie Preventie, Verpleeg- woon- en thuiszorg, Handhygiëne 2004 pagina 6.</i> • <i>Validatiegroep voetverzorging 2008</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia</i>

- A 5225 Reinig de onderarmen en handen met water en zeep als volgt (zie ook bijlage II):
- activeer de kraan
  - spoel de onderarmen en handen af en voorzie deze van zeep
  - wrijf de handen 10 seconden over elkaar, vingertoppen, duimen, tussen de vingers en polsen
  - spoel de zeep van de onderarmen en handen af met stromend water, waarbij het water van bovenaf naar de vingertoppen toe moet vloeien
  - pak een wegwerphanddoekje
  - sluit de kraan indien mogelijk met voet, elleboog of een wegwerphanddoekje
  - droog de onderarmen handen en polsen (ook tussen de vingers)
  - open deksel afvalemmer
  - werp het gebruikte handdoekje in de afvalemmer
- †
- *Werkgroep Infectie Preventie, Infectiepreventie in de tandheelkundige praktijk 2007 pagina 4.*
  - *Werkgroep Infectie Preventie, Verpleeg- woon- en thuiszorg, Handhygiëne 2004 pagina 5.*
  - *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
- A 5271 Gebruik handalcohol als volgt (zie ook bijlage II):
- voorzie de droge handen van circa 3 ml handalcohol
  - wrijf de handen 30 seconden over elkaar, vingertoppen, duimen, tussen de vingers en polsen
  - laat de handen aan de lucht drogen
- †
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

Huidbeschadiging en infecties bij beroepsbeoefenaar

- A 2077 Voorkom en beperk de gevolgen van huidbeschadiging door zorgvuldig te werken.
- †
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
- A 5148 Handel bij snij- of prikaccidenten aan de handen als volgt:
- trek handschoenen uit
  - laat zo mogelijk het vuil uit de wond bloeden
  - spoel de wond grondig met water of fysiologisch zout
  - dep de wond droog met een steriel gaasje
  - desinfecteer de wond met een wonddesinfectiemiddel
  - plak de wond af met een wondpleister of een steriel gaasje met hechtpleister
  - trek nieuwe handschoenen aan
  - ruim gemorst bloed direct op met een vochtig wegwerphanddoekje
  - desinfecteer de plek, kleiner dan ½ m², met een tissue met alcohol 70-80%
  - verwijder het instrument waarmee de huid beschadigd is
  - trek handschoenen uit
  - neem binnen 2 uur contact op met de GGD of GG&GD, eerste hulp post van een ziekenhuis of huisarts.
  - registreer accidenten met naam behandelaar, behandelde, datum en soort behandeling
  - herzie bij frequent prikken of snijden de werkmethode
- †
- *Werkgroep Infectie Preventie, Verpleeg- woon- en thuiszorg, Verzorging van wonden 2004*
  - *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel: 4.16 t/m 4.19 jo 4.20, lid 1 Arboregeling: kankerverwekkende stoffen*

- A 692 👍 Neem contact op met de huisarts en ga na of behandelen is toegestaan (o.a. bij ontsteking aan de handen, steenpuist, braken, diarree, besmettelijke kinderziektes e.d.).
- Validatiegroep voetverzorging 2008
  - Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia

- A 5185 😊 Frequent contact met water en chemische stoffen kan leiden tot eczeem. Doe de test op <http://www.huidenarbeid.nl/> als u twijfelt of u eczeem heeft.
- Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen

Huidbeschadiging en infecties bij klant

- A 4950 👍 Behandel huidbeschadiging als volgt:
- voor zover nog niet gedaan, trek handschoenen aan
  - laat zo mogelijk het vuil uit de wond bloeden
  - spoel de wond grondig met water of fysiologisch zout
  - dep de wond droog met een steriel gaasje
  - desinfecteer de wond met een wonddesinfectiemiddel
  - dep de wond indien nodig droog met steriel gaasje en dek de wond af met wondpleister of steriel gaasje met hechtpleister
  - ruim gemorst bloed direct op met een vochtig wegwerpdoekje
  - desinfecteer de plek, kleiner dan ½ m², met een tissue met alcohol 70-80%
  - verwijder het instrument waarmee de huid beschadigd is
  - doe handschoenen uit en desinfecteer de handen met handalcohol als nieuwe aangedaan worden
  - herhaal indien nodig de wondbehandeling aan het einde van de behandeling
  - registreer wondbeschadiging bij klant op (digitale) klantenkaart
- Werkgroep Infectie Preventie, Infectiepreventie in verpleeg- woon- en thuiszorg pagina 79
  - Validatiegroep voetverzorging 2008
  - Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia
  - Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel: 4.16 t/m 4.19 jo 4.20, lid 1 Arboregeling: kankerverwekkende stoffen
- A 1849 👍 Handel bij infecties bij de klant als volgt:
- trek handschoenen aan
  - behandel niet in geïnfecteerd gebied
  - geïnfecteerd gebied afdekken met een steriel gaasje
  - vervang handschoenen
  - klant adviseren een arts te bezoeken
- Werkgroep Infectie Preventie, Verpleeg- woon- en thuiszorg, Verzorging van wonden 2004
  - Correspondentie commissie hygiëne, 22-03-2000.
  - Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia

Reinigen, desinfecteren en steriliseren instrumenten - algemeen

A	5152	👍	Reinig en desinfecteer instrumenten óf: - met een instrumentenwasmachine óf - met een ultrasoonreiniger en een desinfectiebakje met alcohol zoals beschreven in de betreffende paragrafen	† • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia</i>
A	537	👍	Reinig en desinfecteer instrumenten; eventueel met tussenstap in inactiveringsvloeistof: - na gebruik - wanneer zij op de grond gevallen zijn - wanneer zij voor gebruik op het werkblad waren klaargelegd, maar niet tijdens de behandeling zijn gebruikt	† • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia</i>
A	470	👍	Gebruikte instrumenten worden: - altijd als besmet beschouwd en dus strikt gescheiden van gereinigde en gedesinfecteerde instrumenten verzameld - indien zij niet direct gereinigd en gedesinfecteerd kunnen worden, ondergedompeld in een inactiveringsvloeistof in een goed afsluitbare bak - na gebruik van inactiveringsvloeistof afgespoeld met koud leidingwater en vervolgens gereinigd en gedesinfecteerd	† • <i>Validatiegroep voetverzorging 2008</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia</i>
A	538	👍	Vervang instrumenten direct door gereinigde en gedesinfecteerde instrumenten, als deze in aanraking zijn geweest met bloed, pus, wondvocht of ander mogelijk besmet materiaal.	† • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia</i>
A	5151	👍	Berg gereinigde en gedesinfecteerde instrumenten op in een schone en afsluitbare bak of kast of onder een schone (wegwerp)doek. De afsluitbare bak of plaats in de kast wordt regelmatig gereinigd en gedesinfecteerd met tissue met alcohol 70-80%.	† • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel: 4.16 t/m 4.19 jo 4.20, lid 1 Arboregeling: kankerverwekkende stoffen</i>
A	5156	👍	Reinig en desinfecteer kunststof opbergbakken minimaal 1 keer per week.	† • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia</i> •

- A 351 Steriliseer voorwerpen indien u dat wenselijk acht uitsluitend met een stoomsterilisator of besteed sterilisatie uit.
- Let op! Steriliseer niet met:
- kogel- of glaskorrelapparatuur
  - ultra-violet lichtapparatuur
  - heteluchtovens
  - snelkook- of hogedrukpannen
- RIVM heeft geconstateerd dat deze apparaten niet betrouwbaar zijn voor dit gebruik.
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

- A 5094 Neem bij elders gesteriliseerde instrumenten de uiterste gebruiksdatum in acht.
- *Hygiënerichtlijnen voor piercen pagina 22.*
  - *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

Reinigen en desinfecteren instrumenten - instrumentenwasmachine

- A 117 Reinig en desinfecteer instrumenten met de instrumentenwasmachine als volgt:
- volg de gebruiksaanwijzing van de fabrikant zorgvuldig op
  - plaats de te reinigen en te desinfecteren instrumenten in het mandje van de machine
  - voeg het voor de instrumentenwasmachine geschikte reinigingsmiddel toe
  - start het reinigings- en desinfectieprogramma (ten minste 5 minuten op 90 °C)
  - open deur pas als wasprogramma (inclusief drogen) is beëindigd
  - neem instrumenten met handschoenen of een gereinigde en gedesinfecteerde pincet of tang uit de machine
  - inspecteer instrumenten op beschadigingen en roest
  - berg instrumenten op in een schone lade of kast
- *Inspectie Gezondheidszorg protocol instrumentendesinfectie*
  - *Hygiënerichtlijnen voor piercen*
  - *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

Reinigen instrumenten met ultrasoonreiniger en desinfecteren door onderdompeling

- A 5027 Neem bij gebruik van de ultrasoonreiniger in acht:
- alleen gesloten laten werken
  - niet direct of indirect met de vloeistof in contact komen
  - ultrasoon vloeistof maximaal tot 45°C verwarmen
  - gebruik de minimaal vereiste hoeveelheid ultrasoon vloeistof volgens gebruiksaanwijzing fabrikant
  - vul de inwendige tank zodat instrumenten volledig zijn ondergedompeld in een voor ultrasoonreiniging geschikt middel
  - het apparaat met vloeistof wordt 10 minuten voordat de te reinigen instrumenten worden ingebracht, aangezet om het verse water te ontgassen. (Vers water bevat gasen die de ultrasone werking verminderen)
  - dagelijks inwendige tank schoonmaken en vloeistof verversen of vaker wanneer vuil op de bodem zichtbaar is
- †
- *Leveranciersinformatie*
  - *Hygiënerichtlijnen voor piercen pagina 20*
  - *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift 2007 artikel 6.11a en 6.11c: trillingen*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
- A 559 Reinig instrumenten met ultrasoonreiniger en desinfecteer als volgt:
- trek handschoenen aan
  - plaats draadmandje met de te reinigen instrumenten in ultrasoonreiniger
  - temperatuur en tijdsduur conform leveranciersvoorschrift
  - wanneer de ultrasoonreiniger in werking is, dient deze afgesloten te zijn
  - neem na volledig doorlopen reinigingsprogramma mandje met instrumenten uit ultrasoonreiniger
  - spoel instrumenten af met voldoende koud leidingwater
  - laat draadmandje met instrumenten goed uitdruipen
  - neem instrumenten met nieuwe handschoenen of met gereinigde en gedesinfecteerde pincet of tang uit draadmandje en plaats deze in de desinfectiebak met alcohol 70-80%
  - desinfecteer door instrumenten minimaal 5 minuten volledig onder te dompelen in de desinfectiebak met alcohol 70-80%
  - neem de instrumenten met handschoenen of gereinigde en gedesinfecteerde pincet of tang uit het desinfectiebakje
  - laat de instrumenten aan de lucht drogen op een schone (wegwerp)doek
  - controleer instrumenten op beschadigingen en roest
- †
- *Werkgroep Infectie Preventie, Ziekenhuizen, Reiniging, desinfectie en sterilisatie, Ultrasoon 2007 pagina 1 en 2.*
  - *Inspectie Gezondheidszorg protocol instrumentendesinfectie.*
  - *Bedrijfsbezoeken*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift 2007 artikel 6.11a en 6.11c: trillingen*
- A 5255 Sluit de desinfectiebak na gebruik onmiddellijk om blootstelling aan alcohol dampen te voorkomen.
- †
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel: 4.16 t/m 4.19 jo 4.20, lid 1 Arboregeling: kankerverwekkende stoffen*

A 2817 Reinig zacht plastic en rubber niet met ultrasoonreiniger, vanwege verminderde ultrasone werking.

†

- *Werkgroep Infectie Preventie, Ziekenhuizen, Reiniging, desinfectie en sterilisatie, Ultrasoon 2007 pagina 2.*
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

Steriliseren instrumenten - stoomsterilisator (autoclaaf)

A 5123 Reinig instrumenten in de ultrasoonreiniger alvorens ze in de sterilisator te steriliseren.

†

- *Hygiënerichtlijnen voor piercen*
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

A 5090 Steriliseer en bewaar gesteriliseerde instrumenten als volgt:

- volg de gebruiksaanwijzing van de fabrikant zorgvuldig op
- instrumenten met roestvorming weggooien
- instrumenten zijn droog voordat deze per stuk worden verpakt in laminaatzakjes
- seal of plak de laminaatzakjes zodanig dicht dat er altijd een peel-off naad van minimaal 2 cm vrij blijft waarmee de laminaatzakjes later gemakkelijk kunnen worden geopend
- houd aan de andere zijde een sealnaad van 0,8 cm aan
- leg laminaatzakjes op de papierzijde en houd genoeg ruimte tussen ieder laminaatzakje en de wanden van de sterilisator
- check de temperatuur en drukmeter op de sterilisator
- doorloop het volledige sterilisatieprogramma (inclusief droogprogramma)
- Neem na afloop van het volledige sterilisatieprogramma de droge gesteriliseerde verpakkingen voorzichtig uit de sterilisator en voorkom beschadiging van de verpakking
- plak een sticker met sterilisatiedatum op de laminaatzijde van de verpakking
- bewaar de gesteriliseerde verpakte instrumenten op een droge, schone plek (bijvoorbeeld in een kast of lade)
- gebruik de door uzelf gesteriliseerde instrumenten binnen 6 maanden
- hanteer het principe first in, first out (wat als eerste is geleverd of gesteriliseerd als eerste gebruiken)

†

- *Hygiënerichtlijnen voor piercen pagina 22*
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

- A 5095 Berg gesteriliseerde verpakte instrumenten bij transport op in een goed afsluitbare schone kunststof box. ¶
- *Hygiënerichtlijnen voor piercen pagina 22.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

Reinigen en eventueel desinfecteren oppervlakken

- A 486 Desinfecteer oppervlakken alleen indien deze verontreinigd zijn met bloed, pus, wondvocht e.d. ¶
- *Werkgroep Infectie Preventie, Infectiepreventie in de tandheelkundige praktijk 2007 pagina 9.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel: 4.16 t/m 4.19 jo 4.20, lid 1 Arboregeling: kankerverwekkende stoffen*
- A 5256 Desinfecteer een oppervlak door de benodigde alcohol eerst aan te brengen op een tissue. Niet rechtstreeks op het oppervlak aanbrengen. ¶
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel: 4.16 t/m 4.19 jo 4.20, lid 1 Arboregeling: kankerverwekkende stoffen*
- A 5174 Reinig en desinfecteer oppervlakken als volgt: ¶
- er is ventilatie
  - trek handschoenen aan
  - haal met een wegwerpdoek zoveel mogelijk materiaal (bloed, pus e.d.) weg
  - reinig oppervlak met nieuwe wegwerpdoek met reinigingsmiddel
  - maak oppervlak droog met nieuwe wegwerpdoek
  - desinfecteer oppervlak met tissue met alcohol 70-80% als het oppervlak kleiner is dan ½ m² (gebruik bij groter oppervlak levert brandgevaar en gezondheidsrisico op)
  - desinfecteer met chloortabletten als het oppervlak groter is dan ½ m²
  - laat oppervlak aan de lucht drogen
- *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel: 4.16 t/m 4.19 jo 4.20, lid 1 Arboregeling: kankerverwekkende stoffen*

- A 5181 Neem bij gebruik van chloortabletten het volgende in acht:
- trek handschoenen aan
  - werk volgens gebruiksvorschrift van fabrikant
  - los chloortabletten in koud water op (warm water kan gasvorming veroorzaken)
  - maak chlooroplossing vlak voor gebruik aan (voor een goede werking)
  - let op inwerktijd en concentratie van de chlooroplossing (zie gebruiksvorschrift)
  - ventileer
- *Validatiegroep voetverzorging 2008*
- *Werkgroep Infectie Preventie, Verpleeg- woon- en thuiszorg, Reiniging, desinfectie en sterilisatie 2004*
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
-
- A 484 Reinig en droog reinigingsmateriaal voor huishoudelijke werkzaamheden dagelijks na de werkzaamheden op juiste wijze en ruim deze op of vervang zonodig. Was niet-wegwerpsoepdoeken na gebruik op 60 °C.
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
-
- A 475 Tijdens het reinigen en desinfecteren wordt geventileerd.
- *Arbeidsomstandighedenbesluit 2007 artikel 4.5.*
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel: 4.16 t/m 4.19 jo 4.20, lid 1 Arboregeling: kankerverwekkende stoffen*

Fysieke belasting

- A 4344 Doe aan taakrotatie bij repeterende en belastende handelingen en houdingen.
- *Arbo-Informatieblad 29, Fysieke belasting bij het werk*
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting*
-
- A 425 Wissel statische belasting (bijvoorbeeld staan) en dynamische belasting (bijvoorbeeld lopen) af.
- *Beleidsregels arbeidsomstandighedenwetgeving 2007 beleidsregel 5.4-1.*
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting*

A	419		Werk in een actieve houding (met rechte rug).	†	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Arbo-Informatieblad 08, Zittend en staand werk pagina 7.</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting</i>
A	592		Voorkom het belasten van slechts één heupgewricht.	†	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting</i>
A	1247		Voorkom langdurig voorover buigen.	†	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting</i>
A	557		Stem de werkplek (werkhoogte) zoveel mogelijk af op de individuele personen.	†	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Arbo-Informatieblad 08, Zittend en staand werk pagina 7.</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting</i>
A	560		Beperk plaatsgebonden staand werk tot maximaal 1 uur aaneengesloten.	†	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting</i>
A	5017		Houd bij staand werk rekening met: <ul style="list-style-type: none"> - werkhoogte is 15 cm lager dan ellebooghoogte en pas werktafel hierop aan - werk met voeten iets uit elkaar - met gestrekte onderrug - met borst naar voren - verstap liever dan ver te reiken (bij meer dan 50 cm) - verstap ook in plaats van de rug te draaien - schouders loshangend - ellebogen zo mogelijk langs het lichaam - controleer en pas eventueel houding iedere 5 minuten aan (beweeg dus lichaam iedere 5 minuten) 	†	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting</i>

A	5018	👍	<p>Houd bij zittend/lopend werk aan een zittende klant rekening met:</p> <ul style="list-style-type: none"> - werk dicht bij het lichaam bij veel kijktaken - 20-30 cm onder ooghoogte, bij rechte rug - 0-10 cm boven ellebooghoogte - stel hier de behandelstoel op in - gebruik indien mogelijk een verrijdbare staseun - schouders loshangend - ellebogen zo mogelijk langs het lichaam - controleer en pas eventueel houding iedere 5 minuten aan (beweeg dus lichaam iedere 5 minuten) 	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Arbo-Informatieblad 08, Zittend en staand werk pagina 11.</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting</i>
A	5272	👍	<p>Gebruik bij zittend werk een goede werkstoel en neem daarbij een goede werkhouding aan.</p>	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Risico-inventarisatie en -evaluatie optiekbedrijven 2004 (www.rie.nl) 1.4.8, 2.2.3, 2.2.5, 2.2.6 en 2.2.8</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting</i>
A	423	👍	<p>Leg veelgebruikte materialen binnen handbereik.</p>	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Hygiëne, arbo en milieu, module 2.6 p. 49.</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting</i>
A	5210	👍	<p>Zwangere vrouwen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tillen maximaal in een handeling gedurende gehele zwangerschap en 3 maanden na de bevalling 10 kg, vanaf 20e week 5 kg (maximaal 10 keer per dag) en vanaf 30e week 5 kg (maximaal 5 keer per dag) - vermijden noodzaak tot hurken, knielen, bukken tijdens werk (vanaf 25e week niet meer dan eenmaal per uur bukken, hurken of knielen of staande voetpedalen bedienen) - gebruiken vanaf de 25e week bij bediening van voetpedaal een stakruk 	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Beleidsregels arbeidsomstandighedenwetgeving 2007 beleidsregel 1.42</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting</i>

Werken op locatie

- A 991 Neem bij werken op locatie mee:
- trolley
  - mobiele freesmotor
  - ultrasoonreiniger, alcohol 70-80% en desinfectiebak met afsluitbare deksel als reiniging en desinfectie bij klant plaatsvindt
  - voldoende gereinigde en gedesinfecteerde instrumenten en freesjes
  - inactiveringsvloeistof en -bak met afsluitbare deksel voor het vervoer van gebruikte instrumenten en freesjes
  - huid- en wonddesinfectiemiddel
  - handalcohol
  - verbandtrommel (in de auto)
  - hulpmiddelen (wegwerpdoeken, tissues, watten, spatels enz.)
  - (houder met) handschoenen
  - persoonlijke beschermingsmiddelen (afhankelijk van droog- of nattechniek)
  - (loep)lamp
  - eventueel beensteun
  - eventueel werkstoel
  - verlengsnoer
  - wegwerpmesjes en messencontainertje
  - producten en materialen nodig bij de behandeling
  - klantenkaarten
- A 5142 Werken op locatie:
- ongebruikte instrumenten, materialen etc. liggen in de trolley gescheiden en afgedekt zodat contact met eventueel besmet materiaal niet kan plaatsvinden
  - buitenkant trolley en freesapparatuur na iedere behandeling desinfecteren met alcohol 70-80%
  - reinig en desinfecteer buitenkant trolley na laatste behandeling
  - trolley minimaal één keer per week van binnen en van buiten reinigen met een geschikt reinigingsmiddel en desinfecteren met tissue met alcohol 70-80%
- A 1434 Behandel de instrumenten na gebruik als volgt:
- plaats de instrumenten voor vervoer in een inactiveringsvloeistof en reinig en desinfecteer de instrumenten direct na terugkeer of
  - reinig en desinfecteer bij de klant met de ultrasoonreiniger en alcohol 70-80%
- †
- *Bedrijfsbezoeken*
  - *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel: 4.16 t/m 4.19 jo 4.20, lid 1 Arboregeling: kankerverwekkende stoffen*
- †
- *Bedrijfsbezoeken*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel: 4.16 t/m 4.19 jo 4.20, lid 1 Arboregeling: kankerverwekkende stoffen*
- †
- *Arbo-Informatieblad 09, Biologische agentia*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

Anamnese, voetonderzoek, behandelplan en beroepsgeheim

- A 4951 Anamnese, voetonderzoek en behandelplan (voor zover nodig):
- neem anamnese af
  - vul (digitale) anamnesekaart of vragenlijst in
  - noteer eventuele veranderingen op de anamnesekaart als klant eerder is geweest
  - reinig of desinfecteer uw handen en doe handschoenen aan volgens voorschrift
  - reinig de voeten van de klant
  - desinfecteer de voeten van de klant met een huiddesinfectiemiddel op systematische wijze
  - voer voetonderzoek uit
  - stel behandelplan op en bespreek dit met de klant
  - bespreek met de klant onderwerpen als: voordelen, risico's, aantal behandelingen, te verwachten resultaat, nazorg en kosten
  - geef de klant foldermateriaal mee
- †
- *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

Behandeling - voorbereidende werkzaamheden

- A 5217 Bij gebruik van ruimtes voor meerdere disciplines waaronder kapperswerkzaamheden, schoonheidsverzorging, en voetverzorging voert u, met inachtneming van de bijbehorende veiligheids- en hygiënenormen, slechts één discipline tegelijkertijd uit.
- †
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
- A 4952 Bereid een behandeling voor met de volgende stappen (voor zover nodig):
- reinig - indien nodig - de werklade, het blad van de werktafel en de behandel- en werkstoel
  - zet materialen gereed
  - alleen klaarleggen wat nodig is
  - laat de klant plaatsnemen op de behandelstoel
  - stel behandel- en werkstoel in op gewenste werkhoogte
  - zet (loep)lamp in de gewenste stand
  - registreer gegevens op de (digitale) klantenkaart
  - reinig of desinfecteer handen volgens voorschrift
  - trek handschoenen aan bij aanvang behandeling
- †
- *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
- A 5072 Handel bij gebruik van instrumenten als volgt:
- gebruik voor iedere klant een set gereinigde en gedesinfecteerde instrumenten
  - gebruik bij werken in de huid en bij kans op werken door de huid steriele (wegwerp)instrumenten
  - leg instrumenten op vaste volgorde, binnen handbereik op de werktafel of -lade, met de scherpe kanten van u af
  - houd bij een behandeling gebruikte instrumenten strikt gescheiden van gereinigde en gedesinfecteerde instrumenten
- †
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

Behandeling - eelt, nagels, likdoorn

- A 986 Neem bij het frezen de volgende maatregelen:
- werk volgens de Richtlijnen als het om risicovoeten gaat
  - ventilatie
  - verantwoorde werkhouding
  - geschikte rotatiesnelheid
  - geschikte freesjes
  - oefen geen kracht uit op het handstuk
  - werk boven een voettray of wegwerponderlegdoek
  - handschoenen
  - wegwerpmondneusmasker
  - oogbeschermingsmiddel
- †
- *Werkgroep Infectie Preventie, Infectiepreventie in verpleeg- woon- en thuiszorg pagina 76 (letter j en k).*
  - *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Richtlijn Behandeling van voeten van personen met Diabetes Mellitus*
  - *Richtlijn Behandeling van voeten van personen met een Reumatische aandoening*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
- A 925 Handel bij frezen-nattechniek als volgt:
- draag een wegwerpschort, handschoenen, oogbeschermingsmiddel en mondneusmasker
  - houd bij gebruik van gedemineraliseerd water rekening met de beperkte houdbaarheid na opening
  - vervang het water in het reservoir ten minste elk dagdeel
  - reinig en desinfecteer na iedere behandeling de gebruikte en klaargelegde freesjes
  - reinig en desinfecteer het oogbeschermingsmiddel na iedere behandeling
  - reinig en desinfecteer aan het einde van iedere behandeling de buitenkant van de freesmotor en het handstuk
  - desinfecteer na de laatste behandeling van een werkdag reservoir en leiding met alcohol 70-80%
  - voorkom tijdens het doorspoelen van de leiding het inademen van de alcohol
  - deponeer het mondneusmasker en de handschoenen na de behandeling in de afvallemmer
  - reservoir en leiding zijn aan het einde van de werkdag droog en niet afgesloten in verband met condensvorming
- †
- *Werkgroep Infectie Preventie, Infectiepreventie in verpleeg- woon- en thuiszorg pagina 27, 76 en 77.*
  - *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel: 4.16 t/m 4.19 jo 4.20, lid 1 Arboregeling: kankerverwekkende stoffen*
- A 993 Gebruik bij frezen met de droogtechniek de volgende persoonlijke beschermingsmiddelen:
- handschoenen
  - oogbeschermingsmiddel
  - wegwerpmondneusmasker
- †
- *Arbeidsomstandighedenbesluit 2007 artikel 11, ad b.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
- A 1003 Handel bij frezen-droogtechniek als volgt:
- stofafzuiging is aanwezig
  - vervang het stofzakje aan het einde van de werkdag
  - deponeer het stofzakje in de afvallemmer
  - reinig en desinfecteer aan het einde van iedere behandeling het handstuk en de buitenkant van de freesmotor
- †
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

- A 1425 Neem bij vijlen de volgende maatregelen :
- ventilatie
  - verantwoorde werkhouding
  - wegwerpvijlen of een set gereinigde en gedesinfecteerde vijlen (reinig en desinfecteer die na iedere behandeling)
  - handschoenen
  - wegwerponderlegdoek
  - wegwerpmondneusmasker
  - oogbeschermingsmiddel
- †
- *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

Behandeling - nageltechniek

- A 4953 Bereid nagelreparatie- of prothesebehandeling als volgt voor:
- neem bij risicovoeten de Richtlijnen in acht
  - bespreek met de klant op basis van de indicaties en contra-indicaties de wensen en mogelijkheden van de behandeling
  - reinig of desinfecteer handen volgens voorschrift
  - zet materialen gereed op de werktafel
  - ken de informatie die voor het toegepaste product door de fabrikant/leverancier beschikbaar is gesteld (o.m. omtrent de samenstelling en de gebruikswijze van de producten)
  - gebruik een mondneusmasker, handschoenen en oogbeschermingsmiddel
- †
- *Arbeidsomstandighedenwet 2007 artikel 11, ad b.*
  - *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Richtlijn Behandeling van voeten van personen met Diabetes Mellitus*
  - *Richtlijn Behandeling van voeten van personen met een Reumatische aandoening*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
- A 4954 Voer nagelreparatie- of prothesebehandeling als volgt uit:
- gebruik persoonlijke beschermingsmiddelen (handschoenen, mondneusmasker en oogbeschermingsmiddel)
  - gebruik een gereinigde en gedesinfecteerde frezerset
  - breng nagelproducten aan volgens de door de leverancier verstrekte aanwijzingen
  - ventileer
- †
- *Arbeidsomstandighedenwet 2007 artikel 11, ad b.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
- A 4955 Rond nagelreparatie- of prothesebehandeling als volgt af:
- deponeer gebruikte wegwerpmaterialen in de afvalcontainer
  - reinig en desinfecteer gebruikte niet-wegwerpmaterialen
  - verricht de algemene afrondende werkzaamheden
  - geef de klant advies over hoe te handelen bij klachten zoals verkleuring van de nagel en pijn
  - geef voorlichtingsmateriaal mee aan de klant
- †
- *Bedrijfsbezoeken*
  - *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

- A 4959 Bereid nagelbeugelbehandeling als volgt voor:
- neem bij risicovoeten de Richtlijnen in acht
  - bespreek met de klant op basis van de indicaties en contra-indicaties de wensen en mogelijkheden van de behandeling
  - reinig of desinfecteer handen volgens voorschrift
  - zet materialen gereed op de werktafel
  - ken de informatie die voor het toegepaste product door de fabrikant/leverancier beschikbaar is gesteld (o.m. omtrent de samenstelling en de gebruikswijze van de producten)
  - gebruik mondneusmasker, handschoenen en oogbeschermingsmiddel
- *Arbeidsomstandighedenwet 2007 artikel 11, ad b.*
  - *Bedrijfsbezoeken*
  - *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Richtlijn Behandeling van voeten van personen met Diabetes Mellitus*
  - *Richtlijn Behandeling van voeten van personen met een Reumatische aandoening*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
- A 4960 Voer nagelbeugelbehandeling als volgt uit:
- gebruik persoonlijke beschermingsmiddelen (handschoenen, mondneusmasker en oogbeschermingsmiddel)
  - gebruik gereinigde en gedesinfecteerde instrumenten
  - breng beugel aan volgens voorschrift van de fabrikant
- *Arbeidsomstandighedenwet 2007 artikel 11, ad b.*
  - *Bedrijfsbezoeken*
  - *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
- A 4961 Rond nagelbeugelbehandeling als volgt af:
- deponeer gebruikte wegwerpmaterialen in de afvalcontainer
  - reinig en desinfecteer gebruikte niet-wegwerpmaterialen
  - verricht de algemene afrondende werkzaamheden
  - geef de klant advies over hoe te handelen bij klachten zoals verkleuring van de nagel en pijn
  - geef voorlichtingsmateriaal mee aan de klant
- *Bedrijfsbezoeken*
  - *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

Behandeling - antidruk en ortheses

- A 4963 Voer antidruktechniek als volgt uit:
- gebruik gereinigde en gedesinfecteerde instrumenten en materialen
  - gebruik het antidruk materiaal volgens de door de fabrikant geleverde voorschrift
- *Arbeidsomstandighedenwet 2007 artikel 11, ad b.*
  - *Bedrijfsbezoeken*
  - *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
- A 4964 Rond antidruktechniek als volgt af:
- deponeer gebruikte wegwerpmaterialen in de afvalcontainer
  - reinig en desinfecteer gebruikte niet-wegwerpmaterialen
  - verricht de algemene afrondende werkzaamheden
  - geef de klant advies over het gebruik van het materiaal en hoe te handelen bij (pijn)klachten
  - geef voorlichtingsmateriaal mee aan de klant
- *Bedrijfsbezoeken*
  - *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

- A 4965 Bereid orthosetechiek als volgt voor:
- neem bij risicovoeten de Richtlijnen in acht
  - bespreek met de klant op basis van de indicaties en contra-indicaties de wensen van de klant en mogelijkheden van de behandeling
  - reinig of desinfecteer handen volgens voorschrift
  - zet materialen gereed op de werktafel
  - ken de informatie die voor het toegepaste product door de fabrikant/leverancier beschikbaar is gesteld (o.m. omtrent de samenstelling en de gebruikswijze van de producten)
  - leg, indien nodig, een mondneusmasker, handschoenen en oogbeschermingsmiddel klaar
- †
- *Arbodsomstandighedenwet 2007 artikel 11, ad b.*
  - *Bedrijfsbezoeken*
  - *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Richtlijn Behandeling van voeten van personen met Diabetes Mellitus*
  - *Richtlijn Behandeling van voeten van personen met een Reumatische aandoening*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
-
- A 4966 Voer orthosetechiek als volgt uit:
- desinfecteer en ontvet de huid van de klant
  - gebruik persoonlijke beschermingsmiddelen bij slijpen of frezen van orthese (mondneusmasker en oogbeschermingsmiddel)
  - gebruik een gereinigde en gedesinfecteerde frezerset
  - gebruik gereinigde en gedesinfecteerde instrumenten
  - gebruik orthosemateriaal volgens de door de fabrikant geleverde voorschrift
- †
- *Arbodsomstandighedenwet 2007 artikel 11, ad b.*
  - *Bedrijfsbezoeken*
  - *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
-
- A 4967 Rond orthosetechiek als volgt af:
- deponeer gebruikte wegwerpmaterialen in de afvalcontainer
  - reinig en desinfecteer gebruikte niet-wegwerpmaterialen
  - verricht de algemene afrondende werkzaamheden
  - geef de klant advies over het gebruik van het materiaal en hoe te handelen bij (pijn)klachten
  - geef voorlichtingsmateriaal mee aan de klant
- †
- *Bedrijfsbezoeken*
  - *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
-
- Behandeling - laser**
- A 5265 laserapparatuur wordt alleen voor Low Level Laser Therapie toegepast.
- †
- *Oplossing bij doelvoorschrift optische straling*

A	5192	👍	<p>Gebruiker van laserapparatuur:</p> <ul style="list-style-type: none"> - heeft opleiding of cursus gevolgd om met de laserapparatuur te werken - heeft tijdens de cursus of opleiding geleerd veilig en gezond te werken met de apparatuur - kent de informatie voor het toegepaste product van de fabrikant/leverancier - volgt gebruiksaanwijzing van de fabrikant zorgvuldig op - houdt de behandelingen op de anamnesekaart bij - inspecteer het bij de laser behorende oogbeschermingsmiddel op krassen, haarscheuren en andere beschadigingen - voert de laserbehandeling uit in een ruimte waar op dat moment geen andere behandeling plaatsvindt 	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Validatiegroep voetverzorging 2008</i> • <i>Leveranciersinformatie</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift optische straling</i>
A	5251	😊	<p>Laser- of flitslicht(IPL)apparatuur werkt alleen wanneer de deur tot de behandelruimte dicht zit. Aansluiting op het elektriciteitsnet wordt bij het openen van de deur onderbroken.</p>	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift optische straling</i>
A	5193	👍	<p>Vorbereiding en uitvoering laserbehandeling:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sluit de behandelruimte af en start het apparaat op - reinig of desinfecteer handen volgens voorschrift en doe handschoenen aan - controleer of de huid geschikt is voor de behandeling - neem bij risicovoeten de Richtlijnen in acht - bespreek met de klant op basis van de indicaties en contra-indicaties de wensen en mogelijkheden van de behandeling - zet het oogbeschermingsmiddel, ook bij gesloten ogen, op bij de klant, bij uzelf en andere aanwezigen - desinfecteer voor aanvang van de behandeling de koppen met alcohol 70-80% - stel het apparaat in volgens het behandelplan en controleer het vermogen van de installatie - voer de behandeling volgens gebruiksaanwijzing uit 	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Leveranciersinformatie</i> • <i>Validatiegroep voetverzorging 2008</i> • <i>Richtlijn Behandeling van voeten van personen met Diabetes Mellitus</i> • <i>Richtlijn Behandeling van voeten van personen met een Reumatische aandoening</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift optische straling</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia</i>
A	5195	👍	<p>Afronding laserbehandeling:</p> <ul style="list-style-type: none"> - verricht de algemene afrondende werkzaamheden - reinig en desinfecteer de gebruikte kop(pen) van het apparaat volgens gebruikvoorschrift - geef de klant advies over hoe te handelen bij klachten - geef voorlichtingsmateriaal mee aan de klant 	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Validatiegroep voetverzorging 2008</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift optische straling</i>

Behandeling - cosmetische voetverzorging

- A 5202 Neem bij paraffine-voetpakkingen het volgende in acht:
- draag handschoenen
  - houd rekening met indicaties en contra-indicaties
  - u werkt bij risicovoeten volgens de Richtlijnen
  - gebruik bij voorkeur een paraffinespray of wegwerp- eenpersoons voetpakking
  - bij gebruik paraffine in bak, neem dan een klein bakje paraffine met voldoende materiaal voor de behandeling en gebruik schone (wegwerp)kwasten
  - verwarm de paraffine niet boven 38 °C (verbrandingsgevaar)
  - paraffine niet hergebruiken in verband met besmettingsgevaar
- †
- *Richtlijn Behandeling van voeten van personen met Diabetes Mellitus*
  - *Richtlijn Behandeling van voeten van personen met een Reumatische aandoening*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
- A 1042 Bereid paraffine-voetpakkingen voor (afhankelijk van de handelwijze: paraffinespray, wegwerp- eenpersoons voetpakking of bakje met paraffine):
- zet materialen gereed: handschoenen, paraffinespray of wegwerp- eenpersoons voetpakking of bakje met verwarmde paraffine op 38 °C met kwastje, twee badstof sokken en een voedend product
  - voorzie behandelstoel aan het voeteinde van schone handdoek
  - stel behandel- en werkstoel in op gewenste hoogte
  - bespreek met de klant op basis van de indicaties en contra-indicaties de wensen en mogelijkheden van de behandeling
- †
- *Correspondentie Werkgroep Infectie Preventie, 29-11-1999.*
  - *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
- A 874 Voer behandeling paraffine-voetpakkingen als volgt uit (afhankelijk van de werkwijze: paraffinespray of wegwerp- eenpersoons voetpakking of bakje met paraffine):
- reinig of desinfecteer de handen volgens voorschrift
  - doe handschoenen aan
  - gebruik een paraffinespray of wegwerp- eenpersoons voetpakking volgens gebruiksaanwijzing of
  - verwarm een klein bakje met paraffine tot 38 °C thermostaatstand. De paraffine brengt u vervolgens laag voor laag met een gereinigde en gedesinfecteerde kwast op de voeten aan.
  - daarna vervolgt u de voetpakkingsbehandeling volgens voorschrift
- †
- *Correspondentie commissie hygiëne, 22-03-2000.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
- A 880 Rond paraffine-voetpakkingen als volgt af:
- deponeer gebruikte materialen zoals de paraffine in de afvalbak
  - deponeer badstof sokken in de wasmand
  - reinig en desinfecteer gebruikte kwastjes en bakje
  - verricht de algemene afrondende werkzaamheden
- †
- *Correspondentie commissie hygiëne, 22-03-2000.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

- A 5203 Neem bij harsen het volgende in acht:
- houd rekening met indicaties en contra-indicaties
  - bij risicovoeten werkt u volgens de Richtlijnen
  - controleer de temperatuur van de opgewarmde hars voordat u het op de huid aanbrengt (verbrandingsgevaar)
  - de hars die overblijft niet hergebruiken in verband met besmettingsgevaar
- †
- *Richtlijn Behandeling van voeten van personen met Diabetes Mellitus*
  - *Richtlijn Behandeling van voeten van personen met een Reumatische aandoening*
  - *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
-
- A 1428 Bereid harsen als volgt voor:
- reinig of desinfecteer handen volgens voorschrift
  - voorzie behandelstoel aan het voeteinde van schoon handdoek
  - stel behandel- en werkstoel in op gewenste hoogte
  - zet materialen en apparatuur gereed (afhankelijk van de behandelwijze)
- †
- *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting*
-
- A 1429 Voer harsen als volgt uit (afhankelijk van de werkwijze):
- draag handschoenen
  - bespreek met de klant op basis van de indicaties en contra-indicaties de wensen en mogelijkheden van de behandeling
  - behandel een beschadigde huid niet
  - controleer de temperatuur van de hars voor gebruik op de huid om verbranding te voorkomen
  - breng de hars volgens voorschrift aan
- †
- *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Richtlijn Behandeling van voeten van personen met Diabetes Mellitus*
  - *Richtlijn Behandeling van voeten van personen met een Reumatische aandoening*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
-
- A 1430 Rond harsen als volgt af:
- behandel de huid met een kalmerend middel
  - deponeer gebruikte handschoenen, watten, wegwerpspatels, tissues, hars(strip)resten en gebruikte wegwerp-harsrollers in de afvalcontainer
  - deponeer handdoeken in de wasmand
  - reinig en desinfecteer gebruikte roestvrij stalen spatels en harskwasten
  - verricht de algemene afrondende werkzaamheden
- †
- *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

Behandeling - voetmassage

- A 4968 Bereid de massage als volgt voor:
- reinig of desinfecteer handen volgens voorschrift
  - stel de behandelingsstoel in op de goede hoogte
  - zet de mogelijk benodigde materialen gereed (schone handdoeken)
- †
- *Bedrijfsbezoeken*
  - *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting*

- A 4970 Voorkom en beperk lichamelijke belasting door:
- massagebehandeling af te wisselen met andersoortige behandelingen
  - niet of zo min mogelijk verder reiken dan 45 cm van het eigen lichaam
  - regelmatig eigen spieren te ontspannen
  - op een goede hoogte te werken
- †
- *Arbidsomstandighedenbesluit 2007 artikel 5.2.*
  - *Bedrijfsbezoeken*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting*

Behandeling - afrondende werkzaamheden

- 984 Rond de behandeling als volgt af (voor zover nodig):
- desinfecteer de voeten van de klant met huiddesinfectiemiddel volgens een vaste werkwijze
  - laat het desinfectiemiddel opdrogen
  - behandel de voeten met crème of poeder (indien gewenst)
  - breng confectie en/of anti-drukmiddelen aan (indien gewenst)
  - reinig of desinfecteer de handen volgens voorschrift
- †
- *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
- A 5144 Volg na de behandeling de volgende stappen (voor zover nodig):
- evalueer de behandeling met de klant
  - maak eventuele vervolgspraak met de klant
  - werk de (digitale) klantenkaart bij
  - werp gebruikte handdoek in wasmand
  - deponeer gebruikte wegwerpmateriaal in de afvalcontainer
  - reinig de behandelstoel
  - reinig en desinfecteer gebruikte hulpmiddelen, instrumenten en de werkplek
- †
- *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
- A 458 Verwijder na eenmalig gebruik het wegwerpmesje van de meshouder met het mechanisme van de mesjescontainer, zonder contact te hebben met het wegwerpmesje. Reinig en desinfecteer de meshouder.
- †
- *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

Veilig en gezond werken

- A 4523 De werknemer zorgt voor zijn/haar eigen veiligheid en gezondheid en die van anderen, door:
- volgens instructie en opleiding te werken
  - juist gebruik van arbeidsmiddelen, persoonlijke beschermingsmiddelen en gevaarlijke stoffen
  - gevaarlijke situaties te melden en collega's te beschermen en te waarschuwen bij onjuist gebruik van apparatuur en/of gevaarlijke situaties
- †
- *Arbidsomstandighedenwet 2007 artikel 11.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

A	367		Werk met gevaarlijke (afval)stoffen volgens de waarschuwingen en gegevens op de verpakking en het veiligheidsinformatieblad.	†	<ul style="list-style-type: none"> • REACH artikel 31. • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen</i>
A	374		Eet, drink en rook niet in de nabijheid van gevaarlijke (afval)stoffen.	†	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Arbeidsomstandighedenbesluit 2007 artikel 4.1c. lid 1, ad k.</i> • <i>PGS 15, Opslag verpakte gevaarlijke stoffen paragraaf 3.27.</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen</i>
A	5254		Vernevel of spray geen vloeistoffen waarin alcohol zit.	†	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Gezondheidsraad: Ethanol (ethyl alcohol)</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel: 4.16 t/m 4.19 jo 4.20, lid 1 Arboregeling: kankerverwekkende stoffen</i>
A	5211		Vrouwen die zwanger zijn of borstvoeding geven vermijden blootstelling aan gevaarlijke stoffen. Zij komen niet in aanraking met: - stoffen met een R-zin R46 (R46: kan erfelijke genetische schade veroorzaken) en stoffen met R-zinnen R61 (R 61: kan het ongeboren kind schaden) of R64 (R 64: kan schadelijk zijn via borstvoeding) - biologische agentia zoals Rubellavirus (rodehond), tenzij gebleken is dat zij hiervoor immuun zijn	†	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Arbeidsomstandighedenbesluit 2007 artikel 4.109.</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia</i>
A	4586		Neem bij beeldschermwerk in acht: - korte pauze of ander werk na 2 uur aaneengesloten beeldschermwerk - werk niet langer dan 5 tot 6 uur per dag achter een beeldscherm - varieer zoveel mogelijk de werkhouding - beeldscherm staat recht voor de gebruiker - kijkafstand tot beeldscherm is minimaal 50 cm	†	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Arbeidsomstandighedenbesluit 2007 artikel 5.10.</i> • <i>Arbo-Informatieblad 02, Werken met beeldschermen pagina 12, 13, 15 en 23.</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.8 en 5.10: beeldschermwerk</i>

A	4712	😊	<p>Vermijd RSI door:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de muis vanuit de arm en niet vanuit de pols te bedienen - de muis zo dicht mogelijk bij het toetsenbord te plaatsen - de muis voorin de hand te leggen - zoveel mogelijk functietoetsen te gebruiken (bijv. ctrl c en ctrl v voor kopiëren en plakken) - linker- en rechterarm af te wisselen 	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Vakblad Arbo Rendement, mei 2007.</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting</i>
A	752	😊	<p>Draag tijdens het werk goed passende schoenen met een dichte neus.</p>	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Hygiëne, arbo en milieu, module 2.6 p. 49.</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting</i>
A	377	👍	<p>Lees voor gebruik en volg de aanwijzingen op het etiket, de gebruiksaanwijzing of het veiligheidsinformatieblad. Gebruik zonodig persoonlijke beschermingsmiddelen (handschoenen).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel: 4.16 t/m 4.19 jo 4.20, lid 1 Arboregeling: kankerverwekkende stoffen</i>
A	378	👍	<p>Meng producten alleen als dit door de leverancier wordt aangegeven. Meng altijd volgens de aangegeven verhoudingen.</p>	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen</i>
A	379	👍	<p>Maak producten aan met schoon materiaal in een goed geventileerde ruimte (of met bronafzuiging).</p>	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen</i>
A	5175	👍	<p>Voorzie bij overschenken in juiste etikettering en in ventilatie.</p>	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Validatiegroep voetverzorging 2008</i> • <i>Keuringsdienst van Waren</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen</i>

2. Ondernemen

Milieu en energiebesparing

- 1524 Breng kierafdichting aan in sluitingen van deuren, ramen en muren. Pas hierbij op voor gebrek aan ventilatie.
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 6.1 t/m 6.4: fysische factoren*
- A 669 Lever volle mesjes- en naaldcontainers in bij de gemeente of bij een apotheek. Informeer bij de gemeente.
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
- 1512 Bekijk de mogelijkheid van warmteterugwinning op ventilatielucht.
- *Branche-energie advies NOVEM*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 6.1 t/m 6.4: fysische factoren*
- A 520 Stel de temperatuur van warm boilerwater laag in, maar niet lager dan 60 °C in verband met mogelijke bacteriegroei zoals legionella.
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

Arbobeleid

- A 290 De arbeid wordt zodanig georganiseerd (werkplek, -methode, persoonlijke beschermingsmiddelen), dat fysieke belasting geen gevaren voor werkzame personen met zich meebrengt.
- *Doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting*

Scholings- en personeelsbeleid

- A 5199 Volg een opleiding/cursus om met de laser te kunnen werken en houdt uw kennis op peil door eventuele vervolgcursussen.
- *Oplossing bij doelvoorschrift optische straling*

- A 448 Voorkom te lange werktijden en zorg voor voldoende rust. Werknemers (18 jaar en ouder) die meer dan 5,5 uur per dag werken, krijgen een pauze van ten minste 0,5 uur. Extra pauzes zijn nodig bij de volgende situaties:
- eenzijdige bewegingspatronen die in een snel opgelegd tempo worden herhaald
  - werken in hoge of lage temperaturen
  - weinig of geen variatie in werkhoudingen
  - langer dan 2 uur achter elkaar beeldschermwerk
  - gevaarlijke instrumenten (vooral bij vermoeidheid)
- *Arbeidstijdenwet 2007 artikel 5.4.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.8 en 5.10: beeldschermwerk*
- A 3131 Kinderen vanaf 14 jaar mogen alleen licht werk verrichten in het kader van onderwijs (met een stageovereenkomst).
- *Arbeidstijdenwet 2007 artikel 3.2.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting*
- A 4816 Houd u aan de voor zwangere en pas bevallen vrouwen geldende regels:
- krijgen extra pauzes
  - hoeven niet in nachtdienst of langer dan 10 uur per dienst te werken
  - krijgen de mogelijkheid onder werktijd de noodzakelijke zwangerschapsonderzoeken te ondergaan
  - verrichten geen arbeid binnen 4 weken voor de vermoedelijke bevallingsdatum tot 6 weken erna
  - mogen tot 9 maanden na de bevalling het werk onderbreken voor borstvoeding of kolven (maximaal een kwart van de arbeidstijd en in overleg). Hiervoor wordt een geschikte ruimte ter beschikking gesteld
- *Arbeidstijdenwet 2007 artikel 4:5 t/m 4:8.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting*
- A 5208 Werknemers krijgen periodiek de mogelijkheid voor een arbeidsgezondheidskundig onderzoek, minimaal gericht op de arbeidsrisico's (zoals huidirritatie of -allergie, fysieke belasting zoals rug en schouderklachten).
- *Arbidsomstandighedenwet 2007 artikel 18.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting*

A

3572

Er is een bedrijfsreglement met informatie over:

- openingstijden
- doktersbezoek
- verlof(aanvragen)
- telefoongebruik en internetgebruik privé
- bedrijfskleding en gereedschap
- pauzeren
- veiligheid en arbo-instructies
- overwerk
- kassabeheer
- criminaliteitspreventie
- bedrijfsnoodplan
- aankopen van personeel
- klachtenafhandeling
- omgang, presentatie
- voorkomen van seksuele intimidatie
- werkoverleg
- arbeidsovereenkomst
- taakomschrijving
- cursussen
- agressief geweld

- *Oplossing bij doelvoorschrift
Arbowet 2007 artikel 3, lid 1e en
artikel 15: bedrijfshulpverlening*

3. Inkoop

Algemeen

- A 4743 Eisen aan etiketten: †
- naam fabrikant
  - houdbaarheidsdatum
  - gebruiksvoorwaarden en waarschuwingen
  - batch- of codenummer
  - ingrediënten op volgorde van gewicht
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*

Voorraadbeheer

- A 3824 Controleer bij ontvangst van goederen (indien van toepassing) als volgt: †
- conform order
  - houdbaarheid
  - breuk/beschadiging
  - maatvoering
  - vocht
  - kwaliteit
  - hoeveelheid
  - etikettering
  - gebruiksaanwijzing of veiligheidsinformatiebladen
  - factuur
  - vermeld afwijkingen op de bestelbon
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*
- 2810 Let bij eigen aanmaak of het ompakken van producten (indien van toepassing) op: †
- houdbaarheid
  - breuk/beschadiging
  - etikettering
  - gebruiksaanwijzing of veiligheidsinformatiebladen
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*
- A 193   Controleer bij het aanvullen van de voorraad: †
- verpakking
  - houdbaarheidsdata (indien van toepassing)
  - etiket
  - aanwezigheid van veiligheidsinformatiebladen (bij gevaarlijke stoffen)
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*
- A 585   Sla de voorraad schone materialen gescheiden op van vuile materialen. †
- *Werkgroep Infectie Preventie, richtlijn V-10 p. 6.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

Bedrijfswagens

- A 3812 In de auto zijn aanwezig:
- verkeersmiddelen voor pech onderweg
  - EHBO-middelen
  - brandblusmiddelen (afgestemd op de risico's)
  - een alarmkaart met daarop de te nemen acties bij ongevallen
  - communicatiemiddelen om bij een calamiteit alarm te kunnen slaan
- †
- *Arbonormenboek 2007, onderdeel bedrijfsbussen.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbowet 2007 artikel 3, lid 1e en artikel 15: bedrijfshulpverlening*

Arbeidsmiddelen

- A 5102 Let bij aanschaf van apparatuur en instrumenten op:
- de mening van collega's
  - marktonderzoek
  - meerdere schriftelijke offertes
  - de afweging huur, lease, koop
  - samenwerkingsmogelijkheden met collega's
  - instelmogelijkheden aan de afmetingen van de gebruiker
- †
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting*

- A 2843 Let bij aanschaf of huur van apparatuur en instrumenten op:
- servicegerichtheid van de leverancier (continuïteit, kennis, technische ondersteuning, leveringsvoorwaarden e.d.)
  - de aanschafprijs en de prijs-kwaliteitverhouding
  - aanwezigheid van CE-markering
  - de grootte en het gewicht (stationair, verrijdbaar, transportabel)
  - de toepassingsmogelijkheden
  - het bedieningsgemak
  - scholingsmogelijkheden voor gebruiker(s)
  - de verbruikskosten
  - energiebesparing en milieu-effecten
  - de garantie
  - de onderhoudsovereenkomst en kosten na de garantie
- †
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting*

- A 5105 Bedieningssystemen van apparaten en instrumenten zijn duidelijk zichtbaar en alleen bewust in te schakelen.
- †
- *Arbeidsomstandighedenbesluit 2007 artikel 7.13.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting*

A	226	👍	<p>De (loep)lamp:</p> <ul style="list-style-type: none"> - heeft een grote stabiliteit - is verlicht door middel van koudlichtloep lamp (tl) - heeft een beweegbare armatuur - is eenvoudig te reinigen - is voor werken op locatie inklapbaar en vervaardigd van lichtgewicht-materiaal 	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Bedrijfsbezoeken</i> • <i>Validatiegroep voetverzorging 2008</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting</i>
A	5140	👍	<p>Trolley voldoet aan het volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vervaardigd van lichtgewicht-materiaal - voldoende ruim voor de mee te nemen spullen - uitschuifbaar handvat - verrijdbaar - bevestigingsmogelijkheid (loep)lamp - ingebouwd stopcontact - stroomaansluiting buitenkant - geschikt voor het plaatsen en bevestigen van freesmotor en eventuele ultrasoonreiniger - bestand tegen reinigen en desinfectie 	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Bedrijfsbezoeken</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting</i>
A	5145	👍	<p>Beensteun is voor werken op locatie inklapbaar, van lichtgewicht materiaal en eenvoudig te reinigen en te desinfecteren.</p>	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Bedrijfsbezoeken</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting</i>
A	5146	👍	<p>Werkstoel is voor werken op locatie inklapbaar, van lichtgewicht-materiaal en eenvoudig te reinigen en te desinfecteren.</p>	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Bedrijfsbezoeken</i> • <i>Validatiegroep voetverzorging 2008</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting</i>
A	5157	👍	<p>Kunststof opbergbakken zijn goed afsluitbaar en bestand tegen reinigen en desinfectie.</p>	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia</i>
A	5258	👍	<p>Gebruik een knijpflacon voorzien van spuitmond met afsluitbare dop voor huid- en wonddesinfectie en desinfectie van oppervlakken met alcohol.</p>	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel: 4.16 t/m 4.19 jo 4.20, lid 1 Arboregeling: kankerverwekkende stoffen</i>

A	919	👍	<p>Freesapparatuur is trillingsarm en voorzien van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - links/rechts rotatie - een snoerlengte van minimaal 2,5 m - een buitenkant bestand tegen reiniging en desinfectie <p>Aanvullend bij droogtechniek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voorzien van stofafzuiging - verwisselbaar stofzakje <p>Aanvullend bij nattechniek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reservoir te reinigen en te desinfecteren - op waterbasis 	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia</i>
A	987	👍	<p>Frezen voldoen aan het volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zijn geschikt voor nat- of droogtechniek - hebben geringe warmte afgifte - blijven in model - zijn reinig- en desinfecteerbaar 	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia</i>
A	410	👍	<p>Het frezenborsteltje is bestand tegen ultrasone reiniging en desinfectie met alcohol 70-80%.</p>	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Werkgroep Infectie Preventie, Infectiepreventie in verpleeg- woon- en thuiszorg pagina 26.</i> • <i>Validatiegroep voetverzorging 2008</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia</i>
A	5197	👍	<p>Bij gebruik van laser beschikt u over:</p> <ul style="list-style-type: none"> - laagvermogende laser of low level laser met Nederlandstalige gebruiksaanwijzing - uitsluitend geschikt voor Low Level Laser Therapie (LLLT) - koppen zijn goed te reinigen en desinfecteren - meegeleverde op het apparaat afgestemde veiligheidsbrillen 	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift optische straling</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia</i>
A	1697	👍	<p>Benodigdheden, voor het losweken van vuil en het tijdelijk tegengaan van de groei van micro-organismen, indien instrumenten niet onmiddellijk kunnen worden gereinigd, zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voorweekbak met goed afsluitbare deksel en eventueel een mandje - inactiveringsvloeistof met N-nummer (met reinigende, eiwitoplossende en desinfecterende werking) 	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Validatiegroep voetverzorging 2008</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia</i>

A	323	👍	<p>Instrumentenwasmachine voldoet aan het volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - CE-normering - heeft een reinigings-, desinfectie- en droogprogramma - reiniging en desinfectie op ten minste 90°C voor 5 minuten - alleen te gebruiken voor niet-holle instrumenten <p>Verdere benodigdheden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mandje van roestvrij staal of hard hittebestendig plastic voorzien van voldoende gaatjes in de bodem (in verband met uitdruipen) - mandje past in instrumentenwasmachine - voor de instrumentenwasmachine geschikt middel 	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Inspectie Gezondheidszorg protocol instrumentendesinfectie</i> • <i>Validatiegroep voetverzorging 2008</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia</i>
A	340	👍	<p>Benodigdheden voor reiniging en desinfectie van instrumenten met behulp van een ultrasoonreiniger en onderdompeling in een desinfectiebak zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mandje van roestvrij staal of hard plastic voorzien van voldoende gaatjes in de bodem (in verband met uitdruipen), plaatsbaar in de ultrasoonreiniger - ultrasoonbak + deksel - speciaal ultrasoonreinigingsmiddel - desinfectiebak + deksel - alcohol 70-80% 	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel: 4.16 t/m 4.19 jo 4.20, lid 1 Arboregeling: kankerverwekkende stoffen</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia</i>
Instrumenten				
A	46	👍	<p>Instrumenten die frequent gebruikt worden hebben handgrepen met een oppervlakte met een zeer laag (maximaal 0,05%) nikkelgehalte of kunststoffen handgrepen. Dit ter voorkoming van nikkelallergie.</p>	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen</i>
A	5032	👍	<p>Beschik over ergonomische instrumenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zo licht mogelijk - in verschillende maten verkrijgbaar (voor zowel grote als kleinere handen) - hand, pols en arm blijven bij gebruik in een natuurlijke stand - handvat heeft een goede grip 	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting</i>
A	237	👍	<p>Instrumenten (met uitzondering van bokkepootjes en kwastjes) zijn van roestvrij staal of zijn voor eenmalig gebruik (wegwerp).</p>	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia</i>
A	739	👍	<p>Apparaten en instrumenten zijn eenvoudig te reinigen en te desinfecteren.</p>	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia</i>

Mesjes/mesjescontainer en afvallemmer

- A 5243 Mesjes voldoen aan het volgende:
- steriel
  - voor eenmalig gebruik (wegwerp)
  - apart verpakt
  - voorzien van expiratiedatum (per mesjesverpakking)
  - geschikt voor meshouder
- *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
- A 5153 De mesjescontainer voldoet aan het volgende:
- een wegwerpcontainer
  - voorzien van deksel met een opening, waarmee mesjes veilig van de houder verwijderd kunnen worden
  - van hard plastic (ondoordringbaar voor mesjes)
  - lekdicht
  - vervaardigd van polyethyleen (geen schadelijke stoffen bij verbranding)
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
- A 4747 De afvallemmer heeft een deksel, wegwerpzakken en bediening via een pedaal of infrarood.
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

Persoonlijke beschermingsmiddelen

- A 541 Persoonlijke beschermingsmiddelen voldoen aan de volgende eisen:
- voorzien van CE-markering
  - geschikt voor de te vermijden gevaren
  - afgestemd op de werkplek
  - afgestemd op de ergonomische en gezondheidseisen
  - geschikt voor de drager (goed passend)
  - op elkaar afgestemd bij tegelijkertijd dragen
  - voor gebruik door één persoon
  - voorzien van gebruiksaanwijzing
  - goed onderhouden, gerepareerd en schoongehouden
- *Arbeidsomstandighedenbesluit 2007 artikel 8.1 en 8.3.*
  - *Warenwetbesluit Persoonlijke Beschermingsmiddelen*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

- A 1004 😊 Overleg met de arbodienst of leverancier als persoonlijke beschermingsmiddelen niet goed passen of om gezondheidsredenen niet gedragen kunnen worden.
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel: 4.16 t/m 4.19 jo 4.20, lid 1 Arboregeling: kankerverwekkende stoffen*
- A 596 👍 Handschoenen voldoen aan de volgende eisen:
- voldoen aan NEN-EN 455-1, 2 en 3
  - zijn voor eenmalig gebruik (= wegwerp)
  - zijn goed passend (aan de vingertoppen strak en bij de knokkels niet te strak)
  - zijn hypo-allergeen en van nitril
- †
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*
- A 2852 👍 Huishoudhandschoenen zijn als volgt:
- passend
  - niet vochtdoorlatend
  - voorzien van een katoenen binnenhandschoen bij latexallergie
- †
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*
- A 1025 📖 Het mondneusmasker:
- 3 laags
  - hoge filterefficiency
  - is voor eenmalig gebruik
  - is goed passend
  - huidvriendelijk
  - heeft latexvrije gummibandjes
  - lage ademweerstand
- †
- *Arbeidsomstandighedenbesluit 2007 artikel 4.87a, lid 3c en artikel 8.1 t/m 8.3.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*

Bedrijfskleding

- A 267 👍 Bedrijfskleding:
- heeft korte mouwen (in verband met een goede handhygiëne), maar dekt eigen kleding af
  - is goed wasbaar op ten minste 60 °C
  - is in voldoende mate aanwezig (in verband met dagelijks reinigen)
- †
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

A	5149	👍	Gebruik bij frezen-nattechniek een vochtafstotend wegwerpschort.	†	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Validatiegroep voetverzorging 2008</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia</i>
A	268	👍	Bedrijfsschoenen voldoen aan het volgende: <ul style="list-style-type: none"> - gemakkelijk te reinigen - dichte neus - ademend - veroorzaken zo min mogelijk geluidsoverlast - juiste maat 	†	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Werkgroep Infectie Preventie, Verpleeg- woon- en thuiszorg, Persoonlijke hygiëne medewerkers 2004 pagina 4.</i> • <i>Validatiegroep voetverzorging 2008</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting</i>
Bedrijfsinventaris/-inrichting					
A	4332	👍	Tafels voor kantoor/beeldschermwerk voldoen aan het volgende: <ul style="list-style-type: none"> - zijn in hoogte verstelbaar indien meerdere werknemers wisselend gebruik maken van de werktafel - hoogte bedraagt 74-76 cm (bij vaste werkhoogte) - werkvlak minimaal 120 cm breed en 80 cm diep - werkbladdikte is maximaal 5 cm - heeft een minimale diepte van 65 cm, een minimale breedte van 60 cm en een minimale voetenruimte van 80 cm diep - werkblad is lichtgetint, niet spiegelend reflecterend 	†	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Arbo-Informatieblad 07, Kantoren pagina 22.</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting</i>
A	3155	👍	De voetensteun (aanwezig bij stoelen indien nodig voor een goede lichaamshouding) voldoet aan het volgende: <ul style="list-style-type: none"> - 0,45 m breed x 0,35 m diep - hoogte instelbaar tussen 0,35 m en 0,47 m onder bovenzijde zitting (3 standen met gelijke afstand) - geen stang of balk 	†	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Beleidsregels arbeidsomstandighedenwetgeving 2007 Beleidsregel 5.4-1a.</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting</i>
A	89	👍	Een stoel voor kantoorwerk voldoet aan NEN-EN 1335: <ul style="list-style-type: none"> - zitting in hoogte instelbaar tussen 40 en 51 cm - zitting minstens 40 cm breed en 40 cm diep - rugleuning minstens 36 cm hoog - rugleuning in hoogte instelbaar - armleuningen instelbaar tussen 20 en 25 cm 	†	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Beleidsregels arbeidsomstandighedenwetgeving 2007 beleidsregel 5.4-1a, lid 3.</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting</i>

A	3151		<p>Tafels waaraan mensen staand werken, voldoen aan het volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ca. 25 cm lager dan de punt van de elleboog als kracht gezet moet worden of grote spullen gehanteerd moeten worden - maximaal 5 cm lager dan de punt van de elleboog voor fijne werkzaamheden en schrijven - 5 tot 10 cm boven ellebooghoogte geplaatst bij heel fijne werkzaamheden - in hoogte verstelbaar 	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting</i>
A	5187		<p>Pedicure werktafel (werkmeubel) voldoet aan volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - geschikt voor droog- of nattechniek - glad werkoppervlak - eventueel bevestigingspunt voor loeplamp - voldoende ruim om instrumenten en benodigdheden (zoals pedicuremotor) in op te bergen - eenvoudig te reinigen en te desinfecteren - eventueel verrijdbaar door wieltjes met rem - eventueel voorzien van stekkerdoos 	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Validatiegroep voetverzorging 2008</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting</i>
A	304		<p>De behandelstoel is:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stabiel en stevig - in hoogte instelbaar (elektrisch of hydraulisch) - voorzien van een glad oppervlak (reinig- en desinfecteerbaar) - niet vochtopnemend - voldoende lang (ook voor lange mensen) - verrijdbaar (indien gewenst) - te gebruiken als massagetafel (indien gewenst) 	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting</i>
A	2951		<p>De werkstoel voldoet aan het volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - is stabiel en stevig - is in hoogte instelbaar - heeft geen armleuningen - heeft een in hoogte verstelbare rugleuning (indien aanwezig) - is verrijdbaar (5 poten) - heeft een glad oppervlak (reinig- en desinfecteerbaar) 	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting</i>
A	4748		<p>Kraan is bij voorkeur via infrarood, of anders via elleboog of voet te bedienen.</p>	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia</i>
A	5022		<p>De kast voor gevaarlijke stoffen is geventileerd en afsluitbaar.</p>	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen</i>

Gevaarlijke stoffen

- 60 Op de verpakking van gevaarlijke stoffen staat:
- naam van de stof of het preparaat
  - gevaarsymbolen
  - gebruiksaanwijzing
  - veiligheidsaanbeveling en bijzondere gevaren

- *Arbodsomstandighedenbesluit 2007 artikel 4.1c, lid 1i.*
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbodesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*

- 61 Van alle aanwezige gevaarlijke stoffen zijn actuele veiligheidsinformatiebladen aanwezig. De leverancier is verplicht deze te leveren. Verzamel deze in een dossier.

- *REACH artikel 31.*
- *PGS 15, Opslag verpakte gevaarlijke stoffen paragraaf 3.16.2.*
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbodesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*

- 62 Registreer van gevaarlijke stoffen, die regelmatig in het bedrijf voorkomen, in de ri&e het volgende:
- naam van de stof
  - gevaren
  - wijze van blootstelling
  - blootstellingsniveau per medewerker

- *Arbodsomstandighedenbesluit 2007 artikel 4.2.*
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbodesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*

- 3290 Onderzoek bij de inkoop van gevaarlijke stoffen of er minder schadelijke alternatieven in de handel zijn.

- *Arbodsomstandighedenbesluit 2007 artikel 4.4.*
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbodesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*

Reinigingsmiddelen voor de huid

- 69 Beschik over vloeibare, neutrale zeep in een niet navulbare verpakking, geplaatst in een houder.

- *Werkgroep Infectie Preventie, Verpleeg- woon- en thuiszorg, Handhygiëne 2004 pagina 3 en 7.*
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbodesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

Desinfectiemiddelen algemeen

72

Beperk het aantal desinfectiemiddelen en let bij de inkoop vooral op:

- gebruiksdoel
- samenstelling
- breed werkingsgebied (tegen bacteriën, schimmels en virussen)
- gebruiksvoorschrift (=toepassingsmogelijkheden)
- gebruiksaanwijzing (=waarschuwingen, o.a. voor allergie)
- expiratiedatum

- *Werkgroep Infectie Preventie, Ziekenhuizen, Beleid reiniging, desinfectie en sterilisatie 2004 pagina 40.*
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

A

5014

Gebruik alleen toegelaten desinfectiemiddelen en kijk bij twijfel op <http://www.ctgb.nl/> in het menu onder toelatingen > bestrijdingsmiddelendatabank (gedenatureerde alcohol 70-80% zonder toevoegingen heeft geen N-nummer, staat niet in de lijst, maar is wel toegelaten).

- *Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden artikel 20.*
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

3113

Het desinfectiemiddel voor huid, instrumenten of oppervlakken voldoet aan het volgende:

- geen gebruiksklare alcoholdoekjes, deze verliezen zeer snel hun effectiviteit
- geen sprayflacon in verband met verneveling

- *Keuringsdienst van Waren juli 2003*
- *Validatiegroep voetverzorging 2008*
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel: 4.16 t/m 4.19 jo 4.20, lid 1 Arboregeling: kankerverwekkende stoffen*

Desinfectiemiddelen voor de huid

A

74

Beschik voor desinfectie van een intacte huid (=huiddesinfectie) over één van de volgende middelen:

- alcohol 70-80%
- chloorhexidine 0,5% in alcohol 70% met RVG-nummer
- overige huiddesinfectiemiddelen met RVG-nummer

- *Keuringsdienst van Waren 22-03-2000.*
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

- 75 Beschik voor desinfectie van een beschadigde huid (=wonddesinfectie) over één van de volgende middelen:
- alcohol 70-80%
- chloorhexidine 0,5% in alcohol 70% met RVG-nummer
- overige gecombineerde wond- en huiddesinfectiemiddelen met RVG-nummer
- *Keuringsdienst van Waren 22-03-2000.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
- A 68 Beschik voor de vermindering van de overdracht van micro-organismen via de handen over handalcohol (inwrijfmiddel met alcohol 70-80% en terugvettende bestanddelen ter voorkoming van uitdroging van de huid en zonder toevoeging van andere desinfectiemiddelen).
- *Werkgroep Infectie Preventie, Verpleeg- woon- en thuiszorg, Handhygiëne 2004 pagina 3.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
- A 4749 Dispenser voor handalcohol heeft een wegwerpreservoir dat niet nagevuld kan worden.
- *Hygiënerichtlijnen voor cosmetische tatoeage en permanent make-up 2007 paragraaf 2.1.*
  - *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

Desinfectiemiddelen voor apparatuur, instrumenten en oppervlakken

- 78 Desinfectiemiddelen hebben een N-nummer (4 of 5 cijfers + letter N; voor gedenatureerde alcohol 70-80% zonder toevoegingen van andere desinfectiemiddelen is geen N-nummer nodig).
- *Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden artikel 20 en 21.*
  - *Keuringsdienst van Waren 14-04-2000.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
- A 5182 Chloortabletten (= dichloorisocyanuraat-tabletten) zijn voorzien van N-nummer en worden gebruikt voor het desinfecteren van een oppervlak dat groter is dan 1/2 m².
- *Werkgroep Infectie Preventie, Ziekenhuizen, Reiniging, desinfectie en sterilisatie van oogheelkundig instrumentarium 2007*
  - *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

Gebruik stoomsterilisator (autoclaaf)

- A 4689 De stoomsterilisator is geschikt voor het beoogde gebruik.
- Let op! Verboden is het gebruik van:
- kogel- of glaskorrelapparatuur
  - ultra-violet lichtapparatuur
  - heteluchtovens
  - snelkook- of hogedrukpannen
- RIVM heeft geconstateerd dat deze apparaten onbetrouwbaar zijn voor dit gebruik.
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

- A 5092 De stoomsterilisator (autoclaaf) voldoet aan NEN-EN-13060.
- *Hygiënerichtlijnen voor piercen pagina 7.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

- A 5093 Laminaatzakjes zijn voorzien van indicatorstrips die verkleuren na sterilisatie in de sterilisator.
- *Hygiënerichtlijnen voor piercen pagina 8.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

Cosmetica

- A 575   Cosmeticaproducten zijn als volgt geëtiketteerd volgens het Warenwetbesluit Cosmetische producten:
- gebruiksvoorschrift
  - waarschuwing (in nationale taal)
  - lijst van ingrediënten
  - houdbaarheid
  - badgenummer, naam en adres leverancier
- Raadpleeg voor meer informatie <http://www.cosmetica.nl/> en <http://www.isditproductveilig.nl/>.
- *Warenwetbesluit Cosmetische Producten*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*
- A 5009   Voldoe aan de REACH-wetgeving indien u cosmeticaproducten van buiten de EU importeert. Kijk voor meer informatie op <http://www.reach-helpdesk.nl/>.
- *REACH*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*

4. Inrichting

Algemeen

- A 552 De werkplek is als volgt ergonomisch verantwoord:
- aangepast aan de lichaamsmaten
  - er is voldoende bewegingsruimte
  - materialen zijn binnen handbereik
- †
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting*
- A 3201 De werkplek is direct verlicht om schaduw te voorkomen.
- †
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 6.1 t/m 6.4: fysieke factoren*
- A 3200 De werkplek heeft een verlichtingsniveau van 800 lux.
- *"Gezond werken" ergonomie in de detailhandel*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 6.1 t/m 6.4: fysieke factoren*
- A 3867 De werkplek is zodanig ingericht, dat de ogen steeds zien wat de handen doen, waarbij de rechte houding gehandhaafd blijft.
- †
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting*
- A 4215 Let bij herinrichting van werkplekken extra op arbeidsomstandigheden.
- †
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting*

- A 2858 De werkplek heeft voldoende luchtvolume om veilig en gezond te kunnen werken. Houd rekening met ventilatievoorzieningen. Gebruik naast ruimteventilatie zonodig bronafzuiging. ¶
- *Arbodsomstandighedenbesluit 2007 artikel 3.19, lid 1.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel: 4.16 t/m 4.19 jo 4.20, lid 1 Arboregeling: kankerverwekkende stoffen*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 6.1 t/m 6.4: fysieke factoren*

- A 131 De werkplek is groot genoeg voor de benodigde bewegingsruimte. ¶
- *Arbodsomstandighedenbesluit 2007 artikel 3.19, lid 2.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting*

- A 132 Richt de werkplek zo in dat er geen gevaar is voor fysieke belasting. ¶
- *Arbodsomstandighedenbesluit 2007 artikel 5.2.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting*

Behandelruimte

- A 978 In de behandelruimte is minimaal aanwezig: ¶
- behandelstoel met beensteunen
  - werkstoel
  - pedicure werktafel of werkmeubel
  - (loep)lamp
  - handalcohol
  - wastafel
  - zeephouder
  - (houder met) wegwerphanddoekjes
  - (houder met) handschoenen
  - werkvoorraad en instrumenten
  - afvallemmer
  - mesjescontainer
  - freesmotor droog- of nattechniek
  - podograaf (blauwdrukraam)
- *Hygiëne richtlijnen GG&GD*
  - *Werkgroep Infectie Preventie, Infectiepreventie in verpleeg- woon- en thuiszorg pagina 76.*
  - *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

- A 5260 Ventilatie in de behandelruimte is 4 x de ruimte-inhoud per uur. ¶
- *Handboek voor Toegankelijkheid (interpretatie paragraaf D03).*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel: 4.16 t/m 4.19 jo 4.20, lid 1 Arboregeling: kankerverwekkende stoffen*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 6.1 t/m 6.4: fysische factoren*
- A 5268 Iedere werkplek heeft een mesjescontainer binnen handbereik. ¶
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
- A 5196 De behandelruimte voor het gebruik van een laserapparaat voldoet aan:
 - goed afsluitbaar tijdens behandelingen
 - goed zichtbare instructie (op buitenkant deur) tot dragen van beschermingsbril bij betreden
 - vrij van spiegelende oppervlakken
 - beschikking over ventilatie van 4 x de ruimte-inhoud per uur in verband met de warmte-afgifte van de apparatuur
 - geschikte brillen voor de gebruikte apparatuur zijn in voldoende mate aanwezig ¶
- *Handboek voor Toegankelijkheid (interpretatie paragraaf D03).*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift optische straling*
- Werkruimte**
- A 5263 Ventilatie in de werkruimte is 4 x de ruimte-inhoud per uur. ¶
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel: 4.16 t/m 4.19 jo 4.20, lid 1 Arboregeling: kankerverwekkende stoffen*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 6.1 t/m 6.4: fysische factoren*

Pauzeruimte

- A 5264 Ventilatie in de pauzeruimte is 2 x de ruimte-inhoud per uur. †
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 6.1 t/m 6.4: fysische factoren*
- A 201 De pauzeruimte is goed geventileerd en in de winter goed te verwarmen.
- *Arbo-Informatieblad 14, Bedrijfsruimten - inrichting, transport en opslag pagina 17.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 6.1 t/m 6.4: fysische factoren*
- A 204 Sla geen gevaarlijke stoffen op in de pauzeruimte en beperk er de opslag van andere materialen.
- *Arbo-Informatieblad 14, Bedrijfsruimten - inrichting, transport en opslag pagina 17.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*

Kleedruimte

- 3292 Indien speciale werkkleding wordt gedragen, is een kleedruimte beschikbaar die voldoet aan de volgende eisen:
- naar sekse gescheiden
  - voorzien van stoelen of banken
  - voldoende ruim
  - er wordt 1 x de ruimte-inhoud per uur geventileerd
  - afsluitbare kast voor opbergen van kleding
- *Werkboek RI&E voor Linnenverhuur- en Wasserijbedrijven juli 2003 p. 42 nr. 29.*
  - *Handboek voor Toegankelijkheid (interpretatie paragraaf D01).*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 6.1 t/m 6.4: fysische factoren*

Ruimte waarin gereinigd en gedesinfecteerd wordt

- A 5257 Er is een aparte reinigings- en desinfectieruimte. †
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel: 4.16 t/m 4.19 jo 4.20, lid 1 Arboregeling: kankerverwekkende stoffen*

- A 209 In de ruimte waarin gereinigd en gedesinfecteerd wordt, is minimaal het volgende aanwezig:
- aanrechtje met spoelbak(ken)
  - afvallemmer
  - container voor scherp afval
  - zeep in houder
  - wegwerphanddoekjes in houder
  - handschoenen in houder
  - reinigings- en desinfectiemiddelen
  - attributen om te reinigen en te desinfecteren
  - ventilatie is 4 x de ruimte-inhoud per uur
- †
- *Handboek voor Toegankelijkheid (interpretatie van paragraaf D02).*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel: 4.16 t/m 4.19 jo 4.20, lid 1 Arboregeling: kankerverwekkende stoffen*

Sanitair

- A 4305 Het toilet is als volgt:
- oppervlak ten minste 0,9 x 1,2 m
  - verlichting ten minste 100 lux
  - ventilatie 10 x de inhoud per uur
  - ronde hoeken van vloer naar wand
  - temperatuur ongeveer 20 °C
- †
- *Handboek voor Toegankelijkheid (interpretatie paragraaf D06).*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 6.1 t/m 6.4: fysische factoren*
- A 4236 Er is een gehandicaptoilet met de volgende aanvullende voorzieningen:
- vloeroppervlak van ten minste 1,65x2,20 m of 1,95x1,90 m
  - ventilatie 10 x de inhoud per uur
  - stevig aangebrachte wandbeugels
  - opklapbare steunen aan beide kanten van de toiletspot
  - bediening licht, deur en water op 0,95 m hoogte
  - onderrijdbare wastafel op 0,8 m hoogte
- †
- *Handboek voor Toegankelijkheid (interpretatie paragraaf D06).*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 6.1 t/m 6.4: fysische factoren*

Oogdouche/oogspoelfles

- A 376 Op plaatsen waar met gevaarlijke (afval)stoffen wordt gewerkt, zijn goede oogbeschermingsmiddelen en een oogspoelvoorziening (oogdouche/oogspoelfles) aanwezig die:
- voldoende snel bereikbaar is
  - eenvoudig bedienbaar is
  - zo nodig beide ogen voldoende lang kan spoelen
  - de ogen snel kan reinigen, zonder beschadiging
- †
- *Beleidsregels arbeidsomstandighedenwetgeving 2007 artikel 4.6-3, lid 2a.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
- A 546 De sproeikoppen van de oogdouche hebben beschermdoppen.
- †
- *Arbonormenboek 2006, onderdeel chemicaliën op de werkplek, oogcontact (nooddouche).*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*

- A 545 😊 Controleer na installatie of de oogdouche minimaal 11,4 liter per minuut opbrengt (= maatbeker van 1 liter gevuld binnen 5 seconden). †
- *Arbonormenboek 2006, onderdeel chemicaliën op de werkplek, oogcontact (nooddouche).*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

Opslag(ruimte)

- A 105 📖 Voorkom gevaar door het veilig opslaan van voorwerpen en stoffen. †
- *Arbeidsomstandighedenbesluit 2007 artikel 3.3, lid 2.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*
- 942 👍 De opslagruimte voldoet aan het volgende:
- heeft een constante temperatuur
  - is droog en vochtwerend
  - is voldoende geventileerd
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*
- A 109 👍 Sla steriele en gedesinfecteerde materialen gescheiden op van niet-steriele en niet-gedesinfecteerde of vuile materialen, in een kast met een lage kans op besmetting van materialen. †
- *Werkgroep Infectie Preventie, Verpleeg- woon- en thuiszorg, Opslag steriele materialen 2004 pagina 3.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
- A 3166 👍 Sla goederen en producten efficiënt op zodat minimaal gelopen en zo min mogelijk zwaar getild hoeft te worden. †
- *"Gezond werken" ergonomie in de detailhandel*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting*

Opslag(ruimte) gevaarlijke (afval)stoffen

- A 124 Sla gevaarlijke stoffen, met uitzondering van de werkvoorraden welke voor een goede bedrijfsvoering noodzakelijk zijn, op in een aparte kast die afgesloten kan worden.
- *PGS 15, Opslag verpakte gevaarlijke stoffen paragraaf 3.1 & 3.4.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*
- A 112 Sla gevaarlijke (afval)stoffen op volgens de instructie op de verpakking en het veiligheidsinformatieblad.
- *Arbeidsomstandighedenbesluit 2007 artikel 4.1c, lid 1h en i.*
  - *REACH artikel 37, lid 5.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*
- A 176 Verpakkingseisen van gevaarlijke (afval)stoffen:
- etiketten met daarop duidelijk de gevaarsaspecten
- er kan niets uit de verpakking ontsnappen
- verpakking kan niet worden aangetast
- tegen normale behandeling bestand
- *Regeling milieubeheer artikel 4.2.*
  - *PGS 15, Opslag verpakte gevaarlijke stoffen paragraaf 3.11.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*
- A 5023 Hang een veiligheidsinstructie op bij de kast met gevaarlijke (afval)stoffen.
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*
- A 189 Houd gevaarlijke (afval)stoffen buiten bereik van kinderen.
- *Burgerlijk Wetboek boek 6, artikel 175.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*

- A 181 Ruim gemorste gevaarlijke stoffen zo snel mogelijk op, waar nodig met absorptie- of neutralisatiemiddel. Behandel het gebruikte absorptie- of neutralisatiemiddel als gevaarlijk afval.
- *Activiteitenbesluit milieubeheer artikel 2.1, lid 2.*
  - *PGS 15, Opslag verpakte gevaarlijke stoffen paragraaf 3.14.1.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*

Kantoorruimte

- A 342 De aparte kantoorruimte voldoet aan het volgende:
 - er wordt 2 x de ruimte-inhoud per uur geventileerd
 - temperatuursregeling
- *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Handboek voor Toegankelijkheid paragraaf D01.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 6.1 t/m 6.4: fysische factoren*
- A 169 De afmetingen van een werkplek voldoen aan de eisen uit NEN 1824:
 - breedte minimaal 1,8 m
 - hoogte minimaal 2,4 m
 - oppervlak minimaal 10 m²
- *Beleidsregels arbeidsomstandighedenwetgeving 2007 beleidsregel 3.19.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting*

Installaties, energie en klimaat

- A 263 Elektrische installaties en apparaten (o.a. schakelaars, scheidings, leidingen en contactdozen) zijn veilig ontworpen, ingericht, aangelegd en onderhouden.
- *Doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 3.4: elektrische installaties*
- A 135 Laat elektrische installaties aanleggen en inspecteren volgens NEN 1010.
- *Beleidsregels arbeidsomstandighedenwetgeving 2007 beleidsregel 3.4.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 3.4: elektrische installaties*

A	345		<p>Elektriciteitskasten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zijn afgesloten - de ruimte vóór de kast is 2 m hoog en 0,7 m breed 	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Arbonormenboek 2009, onderdeel elektrische installaties, vrije ruimte en vluchtwegen.</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 3.4: elektrische installaties</i>
A	348		<p>Kabels/leidingen zijn als volgt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - goed bevestigd/ondersteund - vrij van trekken of wringen - in goede staat - zo mogelijk in kabelgoten 	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Arbonormenboek 2009, onderdeel elektrische installaties, kabels en leidingen.</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 3.4: elektrische installaties</i>
A	344		<p>Breng voldoende (toekomstig benodigde) wandcontactdozen aan om het gebruik van verlengsnoeren te beperken.</p>	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Arbonormenboek 2009, onderdeel elektrische installaties, kabels en leidingen.</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 3.4: elektrische installaties</i>
A	745		<p>Steek een geaarde stekker uitsluitend in een geaard stopcontact.</p>	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Hygiëne, arbo en milieu, module 2.6 p. 33</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 3.4: elektrische installaties</i>
A	746		<p>Gebruik bij een geaard stopcontact uitsluitend een geaard verlengsnoer.</p>	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 3.4: elektrische installaties</i>
A	406		<p>De temperatuur veroorzaakt op de werkplek geen schade aan de gezondheid. Houd rekening met de aard van de werkzaamheden en de fysieke belasting.</p>	<p>†</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Arbeidsomstandighedenbesluit 2007 artikel 6.1, lid 1</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 6.1 t/m 6.4: fysieke factoren</i>

A	407		Op de werkplek is voldoende schone lucht aanwezig.	†	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Arbeidsomstandighedenbesluit 2007 artikel 6.2, lid 1.</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 6.1 t/m 6.4: fysieke factoren</i>
A	409		De relatieve luchtvochtigheid ligt tussen de 30-70%.	†	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Arbonormenboek 2009, onderdeel klimaat, luchtvochtigheid.</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 6.1 t/m 6.4: fysieke factoren</i>
A	411		Er is goede luchtverversing (voer minimaal 25 m ³ schone buitenlucht per persoon per uur aan en voer verontreinigde lucht direct naar buiten af). Voorkom het opnieuw in de ruimte brengen van verontreinigde lucht.	†	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Beleidsregels arbeidsomstandighedenwetgeving 2007 beleidsregel 6.2.</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel: 4.16 t/m 4.19 jo 4.20, lid 1 Arboregeling: kankerverwekkende stoffen</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 6.1 t/m 6.4: fysieke factoren</i>
A	445		Houd de watertemperatuur in de leidingen en waterreservoirs boven de 60 °C of beneden de 20 °C ter voorkoming van de ontwikkeling van de legionella-bacterie.	†	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ontwerp-besluit tot wijziging van het Waterleidingbesluit ivm preventie van legionella in leidingwater augustus 2002 Staatscourant</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia</i>

- A 1559 Voorkom de uitgroei van de legionella-bacterie door:
- de waterleidingen na mengwatersystemen korter te laten zijn dan 5 m
  - een mengkraan vlak voor het tappunt te plaatsen (niet bij het warmwatertoestel)
  - een koudwaterleiding die langere tijd niet gebruikt zal worden te voorzien van een aftapkraan
  - opwarming van water in koudwaterleidingen (door welke bron dan ook) te voorkomen
- †
- *Arbodemstandighedenbesluit 2007 artikel 4.87a.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbodemstandighedenbesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

Verlichting en ramen

- A 393 Werkruimten zijn voldoende verlicht, bij voorkeur met daglicht.
- †
- *Arbodemstandighedenbesluit 2007 artikel 6.3, lid 2.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbodemstandighedenbesluit 2007 artikel 6.1 t/m 6.4: fysische factoren*
- A 403 Verlichting benadert zoveel mogelijk daglicht.
- †
- *Arbo-Informatieblad 14, Bedrijfsruimten - inrichting, transport en opslag pagina 8.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbodemstandighedenbesluit 2007 artikel 6.1 t/m 6.4: fysische factoren*
- A 404 In gangen, trappenhuis, pauze-, was- en kleedruimte en toilet kan voldoende daglicht toetreden. Waar dit niet mogelijk is, wordt gezorgd voor voldoende kunstverlichting.
- †
- *Arbo-Informatieblad 14, Bedrijfsruimten - inrichting, transport en opslag pagina 7.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbodemstandighedenbesluit 2007 artikel 6.1 t/m 6.4: fysische factoren*
- A 394 De verlichting levert geen gevaar op bij bediening, plaatsing, onderhoud, reiniging en vervanging.
- †
- *Arbodemstandighedenbesluit 2007 artikel 6.3, lid 3.*
  - *Arbo-Informatieblad 14, Bedrijfsruimten - inrichting, transport en opslag pagina 9.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbodemstandighedenbesluit 2007 artikel 6.1 t/m 6.4: fysische factoren*

397 Rechtstreeks invallend zonlicht is af te schermen.

- *Arbidsomstandighedenbesluit 2007 artikel 6.4.*
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 6.1 t/m 6.4: fysische factoren*

A

395 De kleur van de verlichting belemmert de waarneming van de veiligheidssignalering niet.

- *Arbidsomstandighedenbesluit 2007 artikel 6.3, lid 4.*
- *Arbo-Informatieblad 14, Bedrijfsruimten - inrichting, transport en opslag pagina 8-9.*
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 6.1 t/m 6.4: fysische factoren*

A

401 Met de algemene verlichting kan zonder overmatige inspanning worden waargenomen. Pas eventueel plaatselijke verlichting toe, waarbij verblinding of hinderlijke spiegelingen moet worden voorkomen.

- *Arbo-Informatieblad 14, Bedrijfsruimten - inrichting, transport en opslag pagina 8.*
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 6.1 t/m 6.4: fysische factoren*

Drempels en vloeren

A

148 Vloeren en doorgangen zijn waar mogelijk vrij van oneffenheden.

- *Arbidsomstandighedenbesluit 2007 artikel 3.11, lid 1.*
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting*

A

160 Vloeren zijn zoveel mogelijk recht, vast, stabiel en stroef.

- *Arbidsomstandighedenbesluit 2007 artikel 3.11, lid 1.*
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting*

A

149

Verwijder een drempel als struikelgevaar ernstige gevolgen kan hebben.

†

- *Arbo-Informatieblad 14, Bedrijfsruimten - inrichting, transport en opslag pagina 18.*
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 5.2 en 5.3: fysieke belasting*

5. Arbo-voorzieningen

Risico-inventarisatie en -evaluatie (ri&e)

- A 5270 Registreer van alcohol (kankerverwekkende stof) het volgende:
- waarom het niet vervangen wordt
  - voor welke doeleinden het wordt gebruikt
  - welke maatregelen u treft
  - hoeveelheid alcohol op jaarbasis wordt gebruikt
  - hoeveel medewerkers ermee werken
- Gebruik hiertoe het formulier in bijlage III.
- †
- *Arbodemstandighedenbesluit 2007 artikel 3.14.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbodemstandighedenbesluit 2007 artikel: 4.16 t/m 4.19 jo 4.20, lid 1 Arbodemstandighedenbesluit: kankerverwekkende stoffen*

Voorlichting en toezicht

- A 240 Licht werkzame personen (ook stagiair(e)s en meewerkende gezinsleden) voor over het volgende:
- het werk, de gevaren voor veiligheid, gezondheid, milieu en over maatregelen om deze gevaren te voorkomen of te beperken
  - interne arbodemstandigheden en voorschriften
  - gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen
  - gebruiksaanwijzingen van arbeidsmiddelen
  - veiligheidsinformatiebladen
  - veiligheidsinstructies over wat te doen bij ongeval of brand
- *Arbodemstandighedenwet 2007 artikel 8, lid 1.*
  - *Arbodemstandighedenbesluit 2007 artikel 8.1, lid 6 en 7.11a.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbodemstandighedenbesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arbodemstandighedenbesluit: gevaarlijke stoffen*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbodemstandighedenwet 2007 artikel 3, lid 1e en artikel 15: bedrijfshulpverlening*

- A 3310 Alle medewerkers zijn op de hoogte gesteld van het recht het werk te onderbreken in geval van gevaarlijke situaties.
- *Arbodemstandighedenwet 2007 artikel 29.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbodemstandighedenbesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arbodemstandighedenbesluit: gevaarlijke stoffen*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbodemstandighedenbesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

- A 392 Geef instructie over persoonlijke beschermingsmiddelen:
- wanneer en hoe te gebruiken
  - wanneer uitgereikt
  - hoe lang te gebruiken
  - hoe te handelen bij vervanging
  - wijze van onderhoud
  - controle op gebruik
- *Arbodemstandighedenwet 2007 artikel 8, lid 3.*
  - *Arbodemstandighedenbesluit 2007 artikel 8.1, lid 6.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbodemstandighedenbesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arbodemstandighedenbesluit: gevaarlijke stoffen*

Bedrijfshulpverlening

- A 269 Het bedrijf is voorbereid op calamiteiten met doeltreffende maatregelen voor EHBO, brandbestrijding, contacten met externe hulporganisaties en evacuatie van aanwezige personen, die op basis van de risico's zijn genomen.
- *Doelvoorschrift Arbowet 2007 artikel 3, lid 1e en artikel 15: bedrijfshulpverlening*
- A 3274 Beschik over een schriftelijk bedrijfsnoodplan dat u elke 3 jaar evalueert en zonodig bijstelt, met het volgende:
- alarmnummers externe hulpdiensten
  - plattegrond waarop vluchtwegen, brandblusmiddelen en eerstehulpvoorzieningen staan
  - gegevens van de bedrijfshulpverlener(s)
  - instructies over hoe te handelen bij calamiteiten
  - jaarlijkse planning oefeningen en doornemen instructies
- †
- *Arbeidsomstandighedenbesluit 2007 artikel 2.5c.*
  - *Arbeidsomstandighedenregeling 2007 artikel 2.0c en bijlage II.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbowet 2007 artikel 3, lid 1e en artikel 15: bedrijfshulpverlening*
- A 264 Benoem één of meerdere bedrijfshulpverlener(s). Het aantal is afhankelijk van de specifieke risico's, de grootte van het bedrijf en vervanging tijdens ziekte en vakantie. De werkgever kan zelf bedrijfshulpverlener zijn.
- *Arbeidsomstandighedenwet 2007 artikel 15, lid 1 en 3.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbowet 2007 artikel 3, lid 1e en artikel 15: bedrijfshulpverlening*
- A 385 De bedrijfshulpverlener heeft een opleiding bedrijfshulpverlening (Een opleiding bedrijfshulpverlening bestaat uit een deel eerste hulp en een deel brandbestrijding. Een EHBO-diploma geeft veelal vrijstelling voor het deel eerste hulp).
- *Arbeidsomstandighedenwet 2007 artikel 15, lid 3.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbowet 2007 artikel 3, lid 1e en artikel 15: bedrijfshulpverlening*
- A 265 De bedrijfshulpverlener heeft de volgende taken:
- eerste hulp bij ongevallen
  - bestrijden van brand en beperken van de gevolgen van ongevallen
  - in nood alarmeren en evacueren van personen
- *Arbeidsomstandighedenwet 2007 artikel 15, lid 2.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbowet 2007 artikel 3, lid 1e en artikel 15: bedrijfshulpverlening*
- A 270 Bedrijfshulpverlening voldoet aan het volgende:
- kan binnen enkele minuten na een ongeval of brand plaatsvinden
  - hang voldoende eenvoudige instructies op over wat te doen bij ongeval of brand
  - maak, indien nodig, afspraken met werkgevers in de nabije omgeving over gezamenlijke bedrijfshulpverlening en leg afspraken schriftelijk vast
  - is slecht één persoon aanwezig, dan is bekend hoe deze zich bij ongeval of brand snel in veiligheid kan stellen (bijvoorbeeld met evacuatie-instructie)
- *Arbeidsomstandighedenbesluit artikel 2.18, 2.19 en 2.20. (geldig tot 1 januari 2007)*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbowet 2007 artikel 3, lid 1e en artikel 15: bedrijfshulpverlening*

A	271		Een bedrijfshulpverlener voldoet aan het volgende: - is bij brand en ongeval altijd bereikbaar en inzetbaar - oefent en traint periodiek minimaal 8 uur per 2 jaar; eventueel door middel van een herhalingscursus bedrijfshulpverlening	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Arbeidsomstandighedenbesluit artikel 2.18 en 2.22. (geldig tot 1 januari 2007)</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbowet 2007 artikel 3, lid 1e en artikel 15: bedrijfshulpverlening</i>
A	3342		De organisatie van de bedrijfshulpverlening voldoet aan de specifieke bedrijfsomstandigheden.	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Arbeidsomstandighedenbesluit artikel 2.17 en 2.18. (geldig tot 1 januari 2007)</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbowet 2007 artikel 3, lid 1e en artikel 15: bedrijfshulpverlening</i>
A	3343		Alle medewerkers zijn op de hoogte van de wijze waarop de bedrijfshulpverlening is georganiseerd.	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Arbeidsomstandighedenwet 2007 artikel 8, lid 1.</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbowet 2007 artikel 3, lid 1e en artikel 15: bedrijfshulpverlening</i>
A	266		Bedrijfshulpverleners werken bij de uitvoering van hun taken samen.	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbowet 2007 artikel 3, lid 1e en artikel 15: bedrijfshulpverlening</i>
A	4492		Informeer bij uw brancheorganisatie naar een (herhalings-)cursus bedrijfshulpverlening.	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbowet 2007 artikel 3, lid 1e en artikel 15: bedrijfshulpverlening</i>
A	4783		Houd eenmaal per jaar een ontruimingsoefening.	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Arbeidsomstandighedenwet 2007 artikel 15.</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbowet 2007 artikel 3, lid 1e en artikel 15: bedrijfshulpverlening</i>
A	333		Zorg dat u bij het werken in instellingen en bedrijven het bedrijfsnoodplan en de afspraken over bedrijfshulpverlening kent.	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Validatiegroep voetverzorging 2008</i> • <i>Oplossing bij doelvoorschrift Arbowet 2007 artikel 3, lid 1e en artikel 15: bedrijfshulpverlening</i>

Eerste hulp

- A 284 Eerste hulp, algemeen: †
- waarschuw de bedrijfshulpverlener(s)
  - bel 112 bij een ernstig ongeval
  - blijf bij het slachtoffer tot deskundige hulp aanwezig is
  - vervoer/verplaats het slachtoffer alleen bij gevaar
  - vertel de arts over de verleende hulp
  - geef de arts de verpakking of het veiligheidsinformatieblad van de stof waarmee het slachtoffer in aanraking is gekomen (indien relevant)
- *Arbohandboek pagina 65 en 68.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbowet 2007 artikel 3, lid 1e en artikel 15: bedrijfshulpverlening*
- A 768 Verleen eerste hulp bij het morsen van gevaarlijke stoffen op de huid door: †
- de huid met water af te spoelen
  - eventuele kleding te verwijderen
  - bij huidirritatie een arts te raadplegen
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbowet 2007 artikel 3, lid 1e en artikel 15: bedrijfshulpverlening*
- A 5249 Eerste hulp bij snij- of schaafwonden: †
- handschoenen verwijderen (als het snij- of schaafwond bij behandelaar betreft)
  - handschoenen verwijderen en nieuwe handschoenen aantrekken (als het snij- of schaafwonden bij de klant betreft)
  - een kleine wond eerst kort laten doorbloeden (vuil eruit) - wond grondig uitspoelen met stromend water
  - wond droog deppen
  - wond desinfecteren
  - wond afplakken met pleister of steriel gaas
  - diepe wonden laten hechten
  - met handschoenen aan het instrument, waarmee wond is veroorzaakt en eventuele bebloede oppervlakken reinigen en desinfecteren
- *Bedrijfs gidsen arbeidshygiëne, infectierisico door besmet bloed*
  - *Validatiegroep voetverzorging 2008*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

Brandpreventie en -bestrijding

- A 307 Handel bij brand als volgt: †
- waarschuw de brandweer via 112
  - sluit ramen en deuren
  - bedrijfshulpverlener bestrijdt op een verantwoorde wijze de brand
  - houd bij rookontwikkeling het hoofd laag
  - volg aanwijzingen van de bedrijfshulpverlener
  - geef bijzonderheden door aan hulpverleners
- *Arbohandboek pagina 65.*
  - *Oplossing bij doelvoorschrift Arbowet 2007 artikel 3, lid 1e en artikel 15: bedrijfshulpverlening*

6. Onderhoud

Installaties

2820

Voorkom vervuiling en gezondheidsklachten door regelmatig onderhoud en reiniging van luchtverversingsvoorzieningen.

- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 6.1 t/m 6.4: fysische factoren*

EHBO en blusmiddel

A

1568

Spoel de oogdouche regelmatig (eenmaal per drie maanden) zorgvuldig door om het risico van uitgroei van micro-organismen te voorkomen.

- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

Arbeidsmiddelen

A

5096

Controleer en test de sterilisator volgens de gebruiksaanwijzing en laat volgens voorschrift, controle en onderhoud uitvoeren.

- *Hygiënerichtlijnen voor piercen pagina 34*
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.87 en 4.87b: biologische agentia*

A

5198

Voer periodiek, volgens gebruikvoorschrift fabrikant/leverancier, onderhoud uit aan de laagvermogende laser of Low Level Laser.

- *Oplossing bij doelvoorschrift optische straling*

Persoonlijke beschermingsmiddelen

A

3519

Controleer tweemaal per jaar of persoonlijke beschermingsmiddelen beschikbaar en op orde zijn.

†

- *Arbodsomstandighedenbesluit 2007 artikel 8.3, lid 3.*
- *Validatiegroep voetverzorging 2008*
- *Oplossing bij doelvoorschrift Arbobesluit 2007 artikel 4.3 en 4.6 jo 4.19, lid 1 Arboregeling: gevaarlijke stoffen*

Voorbeeld hygiëneplan

Bijlage I

Verder aan te vullen met andere niet beschreven objecten en te gebruiken reinigings- en desinfectiemiddelen (r&d middelen).

Object	na behandeling	einde dienst	wekelijks	reinigen	desinfecteren	r & d middelen
instrumenten	x			x	x	
handdoeken	x			x		
handen	x			x (bij zichtbaar vuil en voor en na elke sanitaire pauze)	x (bij niet zichtbaar vuil)	
ultrasoonreiniger		x		x		
oppervlakken, vloeren, meubilair, afvalbakken, sanitair		x		x	x (bij besmetting met bloed, pus, wondvocht etc.)	
wanden, deuren ramen			x	x		
toiletten		x		x	x (bij besmetting met bloed, pus, wondvocht etc.)	

Voorbeeld controlelijst hygiëne

Voor bedrijven waar taken over meerdere medewerkers verdeeld zijn kan deze controlelijst periodiek worden ingevuld.

<i>Object</i>	<i>reinigen (en desinfecteren) door</i>	<i>op datum</i>	<i>gecontroleerd door</i>	<i>beoordeling</i>	<i>actie bij afwijking</i>
instrumenten	Anne	02/05/'09	Birgitte	ok	--
handdoeken					
ultrasoonreiniger					
oppervlakken, vloeren, meubilair, afvalbakken, sanitair					
wanden, deuren ramen					
toiletten					

voorbeeld

Bijlage II

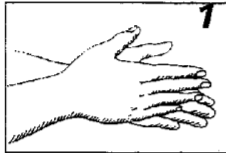
SCHEMA HANDHYGIËNE

Handalcohol

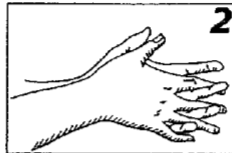
- Op *niet*-zichtbaar *vuile* handen die *droog* zijn: 3 ml handalcohol (pompje)
- Goed inwrijven (afbeeldingen 1 t/m 6)

Handenwassen

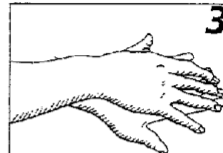
- *Vuile* handen altijd met water bevochtigen, daarna 3 ml zeep (pompje)
- Goed inwrijven en afspoelen
- Goed drogen (afbeeldingen 1 t/m 10)

Handpalm tegen handpalm

Handpalm tegen handpalm met de vingers in elkaar gestrengeld

De rechterpalm over de rug van de linkerhand en vice versa

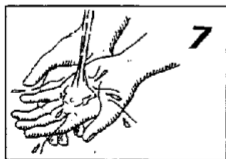
De achterkant van de vingers in de tegenoverliggende handpalm, en vice versa

Maak draaiende bewegingen met uw rechterduim in de palm van uw linkerhand en vice versa

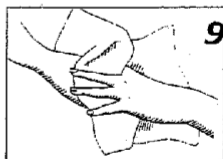
Houd vingers bij elkaar en wrijf met draaiende bewegingen de vingertoppen eerst in de ene en vervolgens in de andere handpalm

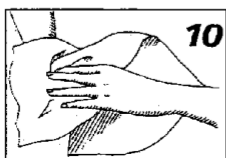
Goed afspoelen onder stromend water

Handpalmen en achterzijde van de handen deppend drogen

Goed drogen tussen de vingers

Goed drogen rond en onder de nagels

Bijlage III

Voorwaarden gebruik alcohol

Het Arbeidsomstandighedenbesluit artikel 4.13 beschrijft een aantal voorwaarden waaraan voldaan moet worden (vragen die beantwoord moeten worden) om met een kankerverwekkende stof als alcohol te werken. Alcohol kan via de huid en inademing in het lichaam terecht komen. Door volgen de maatregelen hieronder en in de Code te werken zijn de risico's beperkt. Onderstaand de vragen op een rij. De meeste zijn al voor u beantwoord, de laatste 2 moet uzelf beantwoorden!

- *Kan alcohol worden vervangen?*

Alcohol is (op moment van uitbrengen van deze Code) volgens de Wereldgezondheidsorganisatie het enige middel dat geschikt is voor de functie waarin het wordt gebruikt in deze branche. Om deze reden is geen vervanging mogelijk van alcohol.

- *Bij welke arbeid wordt alcohol gebruikt?*

Alcohol kan worden gebruikt voor desinfectie van instrumenten, apparatuur en oppervlakken en voor wond- en huiddesinfectie.

- *Welke maatregelen zijn genomen om blootstelling aan alcohol te voorkomen of te minimaliseren?*
  - Instructie en voorlichting aan diegenen die met alcohol werken
  - Beperking gebruik tot strikt noodzakelijk
  - Om overmatige verdamping te voorkomen:
    - > Gebruik van knijpflacons met spuitmond en afsluitbare desinfectiebakken
    - > Gebruik van tissues bij desinfectie van oppervlakken
  - Goede ventilatie (4 x ruimte inhoud per uur)
  - Het gebruik van nitrilhandschoenen (persoonlijk beschermingsmiddel) bij mogelijk contact met alcohol

- *Hoeveel medewerkers werken met alcohol?* .....
medewerkers
- *Hoeveel alcohol wordt per jaar gebruikt?* ..... liter

Datum: .....

Naam: .....

Bijlage IV

Reinigen of desinfecteren van handen beroepsbeoefenaar

Reinigen en desinfecteren van instrumenten

- Wanneer?**
- na gebruik
  - gereed gelegd, maar niet gebruikt
  - op de grond gevallen
  - uit inactiveringsvloeistof (eerst afspoelen)

Hoe?

met ultrasoonreiniger
reinigen (minimaal 5 minuten)

of

met instrumentenwasmachine
reinigen en desinfecteren

afspoelen met koud leidingwater en
laat instrumenten goed uitdruipen

desinfecteren door onderdompelen in
alcohol 70/80%
(5 minuten)

aan de lucht drogen

droog en schoon opbergen

Bijlage V

Afkortingen- en begrippenlijst

AGB-code	Algemeen GegevensBeheer-code (kort: AGB-code) is een landelijke code waarmee de zorgaanbieder kan worden herkend. Met deze unieke code staan zorgaanbieders geregistreerd in een landelijke database. Dit systeem wordt beheerd door Vektis.
Algemene Voorwaarden	regels die een ondernemer standaard laat gelden voor zijn overeenkomsten. Meestal voor betalings- en leveringsvoorwaarden.
Arbeidsinspectie	handhavings- en uitvoeringsorganisatie van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) die zich richt op veilig en gezond werken.
arbeidsmiddelen	alle op de werkplek gebruikte machines, gereedschappen, apparaten, instrumenten en installaties.
arbitrage	bemiddeling met bindende uitspraak.
Arbodeskundige	heeft een certificaat in één van de vier disciplines van de huidige arbodiensten: veiligheidskundige, arbeidshygiënist, bedrijfsarts of arbeid- en organisatiedeskundige.
Arbodienst	bedrijf belast met de uitvoering van de Arbowet, bijvoorbeeld met advisering over arbeidsomstandigheden, controle en begeleiding zieke werknemers.

Arbodienstverlening	houdt in (toetsing van) risico-inventarisatie en –evaluatie (alleen verplicht bij meer dan 25 werknemers), begeleiding van zieke werknemers, periodiek arbeidsgezondheidskundig onderzoek, arbeidsgezondheidskundig spreekuur, uitvoering van aanstellingskeuringen.
BHV	Bedrijfshulpverlening
BUMA/STEMRA	Vereniging het Bureau voor Muziekauteursrecht en Stichting tot Exploitatie van Mechanische Reproductierechten voor Auteurs. Behartigt de auteursrechtelijke belangen van componisten, tekstdichters en muzikuitgevers, met als hoofdtak het exploiteren van hun muziekwerken.
CE	Conformité Européenne. Een product of arbeidsmiddel dat deze markering voert voldoet aan voor dat product relevante én gespecificeerde Europese richtlijnen. Arbeidsmiddelen zijn voorzien van een CE-markering. Zo niet dan bestaat de kans dat elementaire veiligheidsvoorzieningen ontbreken.
consument	afnemer van producten en diensten, zowel zakelijk als particulier. In de Code ook: 'opdrachtgever'.
database	georganiseerde, meestal grote, eenvoudig toegankelijke verzameling van samenhangende gegevens, tegenwoordig veelal via de computer in te zien.
debiteur	een persoon of bedrijf die moet betalen voor geleverde goederen of diensten.

decibel	het niveau van geluid wordt uitgedrukt in decibel (dB(A)).
defragmentatie	het opnieuw rangschikken van verplaatste bestanden op de computer, zodat de deze minder ruimte innemen en de computer beter en sneller functioneert.
desinfectie	het verminderen van het aantal en het soort micro-organismen tot een, voor het gebruiksdoel, aanvaardbaar aantal.
EHBO	Eerste Hulp Bij Ongelukken
EIA	Energie-Investerings-Aftrek
Farbo	willekeurige afschrijving Arbo-investeringen.
FSC-hout	Forest Stewardship Council-hout. Hout uit goed beheerde bossen.
gevaarlijke stoffen	stoffen die een gevaar vormen voor de mens of voor het milieu, waardoor schade aan gezondheid of leven kan worden toegebracht. Gevaarlijke stoffen in deze branche zijn o.a. alcohol en chloortabletten.
GGD	Geneeskundige Gezondheidsdienst
GG&GD	De Gemeentelijke Geneeskundige en Gezondheidsdienst
handelsregister-nummer	Kamer van Koophandelnummer

handschoenen	wegwerphandschoenen die voldoen aan NEN-EN 455-1, 2 en 3 . Voor eenmalig gebruik, hypo-allergeen en van nitril.
huishoudhandschoenen	handschoenen voor huishoudelijke schoonmaakwerkzaamheden.
werkhandschoenen	handschoenen die gebruikt worden bij het vervaardigen van (steun)zolen.
inactiveringsvloeistof	ook wel bewaarvloeistof genoemd. Wordt gebruikt als instrumenten niet onmiddellijk gereinigd kunnen worden. De vloeistof zorgt voor het losweken van vuil en het tegengaan van de groei van micro-organismen. Na afspoelen dient het instrument gereinigd en gedesinfecteerd te worden.
inventaris	alle goederen en voorwerpen, waaronder meubilair en apparaten, die onderdeel uitmaken van het voetverzorgingsbedrijf.
kalmerend middel	vrij verkrijgbaar middel dat de irritatie van de huid na een behandeling vermindert.
kleinschaligheids-investering	percentage van de investering in bedrijfsmiddelen dat van de belasting afgetrokken kan worden.
kW	kilowatt, 1000 Watt.
Laser	Light Amplification by Stimulated Emission of Radiation. Lichtapparatuur die voor zeer uiteenlopende doeleinden kan worden ingezet. In het voetverzorgingsbedrijf wordt de laagvermogende laser of low level laser uitsluitend geschikt voor Low Level Laser Therapie (LLLT) gebruikt.

Lux	maat voor verlichtingsniveau. Wordt, als het gaat om kunstlicht, bepaald door type armatuur, lamp (Watt) en afstand.
Machinerichtlijn	bindende Europese voorschriften waar vrijwel alle producten met bewegende delen onder vallen.
medewerkers	hieronder wordt in de Code verstaan: (ingeleende) werknemers, zelfstandigen zonder personeel (ZZP-ers), stagiaires, vrijwilligers, freelancers en ingeleende uitzendkrachten. Het verschil tussen een ingeleende werknemer en een uitzendkracht is dat er collegiaal kan worden ingeleend.
MIA	Milieu-Investerings-Aftrek. De MIA is een fiscale aftrekregeling voor ondernemers die investeren in milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen.
NEN	Nederlands Normalisatie-instituut. Dit instituut beheert en ontwikkelt formele normen gebaseerd op internationale en nationale afspraken.
NEN-norm	een nationale eenheidsnorm.
NEN-EN-norm	een in Nederland overgenomen Europese norm.
N-nummer	dit toelatingsnummer (N staat voor Nederland) dient op ieder desinfectiemiddel te staan dat gebruikt wordt voor desinfectie van voorwerpen en oppervlakken (uitzondering alcohol 70-80%).
OR	medezeggenschapsorgaan (verplicht in te stellen bij meer dan 50 werknemers).

persoonlijk beschermingsmiddel	middel dat kan worden gedragen of vastgehouden om hen te beschermen tegen risico's die hun veiligheid en gezondheid kunnen bedreigen. Persoonlijke beschermingsmiddelen in deze branche zijn ondermeer handschoenen, oog- en gehoorbeschermingsmiddelen.
PP	PolyPropyleen
precario	het recht om al dan niet tegen betaling, openbare grond bijvoorbeeld voor reclame-uitingen te gebruiken.
psychosociale arbeidsbelasting	seksuele intimidatie, agressie en geweld, pesten en werkdruk in de arbeidssituatie die stress teweeg brengen.
PVC	PolyVinylChloride
PVT	medezeggenschap kan met een personeelsvertegenwoordiging geregeld worden bij bedrijven met minder dan 50 werknemers.
preventiemedewerker	iemand die zorg draagt voor de dagelijkse veiligheid en gezondheid binnen een bedrijf. De taken van een preventiemedewerker bestaan bijvoorbeeld uit: voorlichten over het onderhoud van apparaten, het bewaken van het juiste gebruik van beschermingsmiddelen, instructie geven over het werken met gevaarlijke stoffen. De preventiemedewerker hoeft geen algemene cursus te volgen, zolang hij of zij maar over de specifieke kennis van arborisico's beschikt die voor het bedrijf relevant is.

Richtlijnen	Richtlijn behandeling van voeten van personen met diabetes mellitus en Richtlijn behandeling van voeten van personen met een reumatische aandoening.
reiniging	het verwijderen van los en vastgekleefd vuil op een zodanige wijze dat voorkomen wordt dat micro-organismen zich handhaven, vermeerderen en verspreiden.
REOB	Regeling voor de Erkenning van Onderhoudsbedrijven kleine Blusmiddelen. Jaarlijks moeten brandblusmiddelen worden gecontroleerd door een instantie die op basis van deze regeling erkend is, of een ten minste gelijkwaardige instelling.
R- en S-zinnen	Risk en Safety zinnen. Risico- en veiligheidsaanduidingen op etiketten.
ri&e	risico -inventarisatie en evaluatie
risicovoeten	voeten met niet of moeilijk te genezen wonden, als gevolg van ziekten zoals diabetes mellitus en reuma, waarbij gevaar op amputatie bestaat.
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RVG-nummer	door de overheid goedgekeurde en geregistreerde geneesmiddelen hebben een RVG (Registratie Verpakte Geneesmiddelen)-nummer. Een wonddesinfectiemiddel moet ook een dergelijk nummer hebben (uitzondering alcohol 70%).

SENA	de rechten van producenten en artiesten liggen vastgelegd in de Wet op de naburige rechten en worden vertegenwoordigd door de Stichting ter Exploitatie van naburige Rechten (SENA).
UWV	Uitvoering WerknemersVerzekeringen
VAMIL	willekeurige afschrijving milieu investering. Deze regeling biedt ondernemers een liquiditeits- en rentevoordeel.
VAR	Verklaring Arbeidsrelatie, kan worden aangevraagd bij de Belastingdienst wanneer u werkzaamheden uitvoert voor één of meer opdrachtgevers, bijvoorbeeld als zelfstandig ondernemer. De Verklaring Arbeidsrelatie van de Belastingdienst geeft u en uw opdrachtgever zekerheid hierover. Voor meer informatie: www.belastingdienst.nl .
veiligheidsinformatiebladen	bladen die verplicht worden gevoegd bij (gevaarlijke) producten, met informatie over de stoffen in het product, de risico's die aan het product verbonden zijn en de beheersing van die risico's.
VOS	vluchtige organische stoffen
werknemers	hieronder worden in de Code niet alleen verstaan diegenen die een arbeidsovereenkomst hebben, maar ook diegenen waarmee een stage- of oproepovereenkomst is gesloten. Zie ook medewerker.
werkplek	de plek waar arbeid wordt verricht, de wettelijke term is arbeidsplaats.
werkruimte	een ruimte in een werkplaats/loods.

werkzame personen

dit begrip omvat alle personen die in de onderneming werkzaam zijn; dat wil zeggen ook de meewerkende eigena(a)r(en)/directeur. Andere begrippen in de Code zijn werknemers en medewerkers.

Bijlage VI

Index

A

aandoening	16, 17, 18, 19, 20, 21, 22
aftapkraan	52
afval	24, 46, 48
afvalinzameling	1, 2, 4, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 34, 43, 46
alarm	30, 56
alarmkaart	30
alarmnummer	56
alcohol	4, 5, 6, 8, 10, 14, 16, 20, 24, 31, 32, 33, 39, 40, 55
alcoholdoekjes	39
allergie	27, 35, 39
anamnese	15
antidrukmetaal	18
anti-drukmiddelen	23
antidruktechniek	3, 18
apparatuur	20, 22, 23, 30, 40, 44
arbeidscontract	28
arbeidsmiddelen	23, 30, 55, 59
arbeidsomstandigheden	42
arbobeleid	26
arbodienst	35
armatuur	31
auto	14, 30

B

bedrijfshulpverlening	28, 30, 55, 56, 57, 58
bedrijfsinventaris	36
bedrijfskleding	2, 28, 35
bedrijfsnoodplan	28, 56, 57
bedrijfsreglement	28
bedrijfsschoenen	36
beeldscherm	24, 27, 36
beensteun	14, 31, 43
behandelaar	4, 58
behandelen	1, 2, 4, 5, 6, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 48
behandelplan	15, 20
behandelruimte	20, 43, 44
behandelstoel	13, 15, 21, 22, 23, 37, 43
belasting	11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 30, 31, 32, 33, 34, 36, 37, 42, 43, 44, 47, 49, 50, 51, 53, 54
beroepsbeoefenaar	1, 4
beroepsgeheim	15
beschermbril	16, 17, 18, 19, 20, 44, 46
blauwdruk	43
bloed	4, 5, 6, 10, 58
branche	26, 57
brand	55, 56, 57, 58
brandpreventie	58
brandweer	58

bril	44
buigen	12

C

calamiteit	30, 56
CE-markering	30, 34
chloor	10, 11, 40
chloorhexidine	39
cosmetica	41
crème	23
criminaliteit	28
cursus	20, 26, 28, 57

D

desinfecteren	1, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 23, 31, 32, 33, 37, 39, 40, 46, 58
desinfectieruimte	45
diabetes	16, 17, 18, 19, 20, 21, 22
diploma	56
dispenser	40
doek	6, 8
doktersbezoek	28
dossier	38
drempel	53, 54
droogtechniek	16, 32

E

eerste hulp	4, 56, 58
EHBO	30, 56, 59
elektriciteitskast	50
elektrische installatie	49, 50
energiebesparing	30
ergonomie	42, 47
etiket	25, 29, 48
evacuatie	56

F

flitslicht(IPL)apparatuur	20
freesapparatuur	14, 32
freesmotor	14, 16, 31, 43
frezen	14, 16, 19, 32, 36
fysieke belasting	11

G

garantie	30
gebruiksaanwijzing	7, 8, 9, 20, 21, 25, 29, 32, 34, 38, 39, 55, 59
gemeente	26
gereedschap	28
gevaarlijk afval	46, 49
gevaarlijke stoffen	1, 3, 5, 11, 14, 23, 24, 25, 27, 29, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 41, 43, 45, 46, 47, 48, 49, 51, 55, 58, 59, 60
gezondheid	23, 50, 55
GGD	4

H

handalcohol	3, 4, 5, 14, 40, 43
handschoenen	2, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 25, 35, 43, 46, 58
handstuk	16
harsen	22
hepatitis	1
houdbaarheid	16, 29, 41
houding	12, 13, 42
huidbeschadiging	4, 5
huiddesinfectie	39
huisarts	4, 5
hulpmiddel	14, 23
hulpverlener	58

I

inactiveringsvloeistof	6, 14, 32
indicatie	17, 18, 19, 20, 21, 22
infectie	2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 16, 21, 29, 32, 36, 38, 39, 40, 43, 47
inkoop	29, 38, 39
inrichting	36, 42, 45, 52, 53, 54
instellingen	57
instructie	23, 28, 44, 55, 56
instrument	4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 14, 15, 18, 19, 23, 27, 30, 32, 33, 37, 39, 40, 43, 58
instrumentenwasmachine	6, 7, 33
internet	28
intimidatie	28
inwerktijd	11
IPL	20

K

kabel	50
kankerverwekkend	1, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 14, 16, 24, 25, 31, 33, 35, 39, 43, 44, 45, 46, 51, 55
kantoor	36
kantoorruimte	49
kassa	28
kind	24, 27, 48
klacht	17, 18, 19, 20, 28
klant	3, 5, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 58
klantenkaart	5, 15, 23
kleedruimte	45, 52
klimaat	49, 51
koudwaterleiding	52
kraan	4, 37, 52
kunstnagel	2
kunstverlichting	52
kwaliteit	29

L

laminaatzakjes	9, 41
laser	19, 20, 26, 32, 59
legionella	26, 51, 52
leiding	16, 49, 50, 51
leverancier	17, 18, 19, 20, 25, 30, 35, 38, 41, 59
leveringsvoorwaarden	30
licht	27, 33, 46, 52, 55
locatie	14, 31
loep	14, 15, 31, 43
loelamp	37
luchtverversing	51
luchtvochtigheid	51

M

marktonderzoek	30
massage	22
massagetafel	37
mastinstallatie	20, 47, 49, 59
medicus	4, 5, 58
mesjes	26, 34
milieu	13, 25, 26, 30, 50, 55
mondneusmasker	16, 17, 18, 19, 35

N

nachtdienst	27
nagellak	2
nattechniek	14, 16, 32, 36, 37, 43
N-nummer	32, 39, 40

O

offerte	30
onderhoud	52, 55, 59
onderwijs	27
ongeval	30, 55, 56, 57, 58
ontwerp	51
oogbescherming	44
oogdouche	46, 47, 59
oogspoelfles	46
oogspoelvoorziening	46
openingstijd	28
opleiding	20, 23, 26, 56
opslag	24, 38, 45, 47, 48, 49, 52, 53, 54
orthesemateriaal	19
orthesetechniek	3, 19

P

paraffine	21
passen	35
pauze	24, 27, 52
pauzeruimte	45
pedicure	37, 43
permanente make-up	40
personeel	28
persoonlijk beschermingsmiddel	14, 16, 17, 18, 19, 23, 25, 26, 34, 35, 55, 60
PGS	24, 38, 48, 49
piercings	2
pincet	7, 8
podograaf	43

R

raam	26, 52, 58
reinigen	1, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 46, 52, 58, 59
richtlijnen	16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 29, 43
risico	13, 15, 30, 55, 56, 59
risico-inventarisatie en -evaluatie	13, 55
roken	24
rusttijden	27
RVG-nummer	39

S

sanitair	46
schimmel	39
schoenen	25, 36
scholing	20, 23, 26, 56
schoonmaken	8

slijpen	19	verlengsnoer	14, 50
spatel	14, 22	verlichting	46, 52, 53
spray	24	verlof	28
stageovereenkomst	27	verpakking	9, 24, 29, 38, 48, 58
stasteun	13	vijl	17
steriel	4, 5, 34, 58	vloeistof	8, 24
steriliseren	6, 7, 8, 9, 11, 39, 40, 41	vloer	46, 53
stoel	36, 45	voetensteun	36
stofafzuiging	16, 32	voettray	16
stoomsterilisator	7, 9, 41	voorlichting	55
T		voorraad	29, 43
tafel	36, 37	voorschrift	15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 55, 59
tang	7, 8	W	
telefoonbeantwoorder	1	wand	9, 46
telefoongebruik	28	wandcontactdoos	50
temperatuur	8, 9, 22, 26, 27, 46, 47, 50	wastafel	43, 46
terugvettende bestanddelen	3, 40	waterleiding	52
tillen	13	werkblad	6, 36
toilet	46, 52	werkhouding	13, 16, 17, 24
transport	10, 45, 52, 53, 54	werkkleding	45
trap	52	werkoverleg	28
U		werkplek	12, 23, 26, 34, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 50, 51
ultrasoonbak	33	werkruimte	44, 52
ultrasoonreiniger	6, 8, 9, 14, 31, 33	werkstoel	13, 14, 15, 21, 22, 31, 37, 43
ultrasoonreinigingsmiddel	33	werktafel	12, 15, 17, 18, 19, 36, 37, 43
V		werktijden	27
vakblad	25	werkzame persoon	26, 55
veiligheid	23, 28, 55, 56	wetgeving	41
veiligheidsinformatiebladen	29, 38, 55	wonddesinfectie	4, 5, 14, 31, 39
veiligheidsinstructie	48, 55	Z	
veiligheidsschoenen	25	ziekenhuis	4, 8, 9, 39, 40
ventilatie	10, 16, 17, 25, 26, 44, 45, 46	ziekte	56
ventilatievoorziening	43	zonlicht	53
verandering	15	zwangerschap	13, 27
verbandtrommel	14		